

Werk

Titel: Spicilegia zoologica

Untertitel: quibus novae imprimis et obscurae animalium species iconibus, descriptionibus atq...

Autor: Pallas, Peter Simon

Verlag: Lange

Ort: Berolini

Jahr: 1780

Kollektion: vd18.digital; Zoologica

Werk Id: PPN595183360

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PID=PPN595183360> | LOG_0006

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=595183360>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

SPICILEGIA
ZOOLOGICA

QUIBUS

NOVAE IMPRIMIS ET OBSCURAE
ANIMALIUM SPECIES

ICONIBUS, DESCRIPTIONIBUS ATQUE COMMENTARIIS
ILLUSTRANTUR.

CURA

P. S. PALLAS.

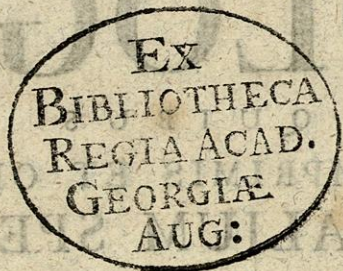
FASCICULUS XIV.

BEROLINI,

PROSTANT APUD

JOACHIMUM PAULI.

MDCCLXXX.

SENEC. epistol. 101.

Omnia, mihi crede, etiam felicibus dubia sunt: Nihil sibi quisquam de futuro debet promittere. Id quod tenetur, per manus exit: et ipsam quam premimus horam, casus incidit. Volvitur tempus rata quidem lege, sed per obscurum. —

PAULUS XIN.

BEROLINI.

PROSTANT ANTI

JOACHIMUM PAULI

MDCCLXXX

V R S V S
M A R I N U S.

Illustratum sisto Quadrupes arctici mundi celebre et in Europa saepius a circumforaneis exhibitum, obscurius tamen haecenus cognitum, nec a quoquam rite descriptum, ita ut etiam recentissimi Zoologi circa illud haesitarint et Methodicorum aliqui pro mera varietate Ursi vulgaris, vel obscura saltem specie posuerint. Et equidem duo haecce animalia (*Ursus terrestris* et *marinus*) inter se similia fere sunt, quam Canis est Lupo, quam Vulpes Lagopodi, Martes Zibellinae, Putorius Furonis, Ermineum Mustelae, Lepus vulgaris, alpino et Cuniculo,

niculo, et quae sunt hujusmodi alia inter congenera animalia summae necessitudinis exempla, in quibus *accuratiorum, nec laconica brevitate aegrotantium descriptionum, immo dimensionum* in Scientia Zoologica usus aequè apparet, ac in stabilienda Urſi marini differentia per frequentem descriptionem comprobabitur.

Dubia Auctorum circa Urſum marinum auxerunt varietates in terrestri observatae. Vetus est apud Germanos distinctio in majores formicarios et minores urſos, quorum priores nigriores, saevioresque ferunt minores innocuos, gryſeo-fuscos. Et haec quidem distinctio, Russis quoque et Asiae borealis populis satis nota, pellium inspectione utique confirmatur, e sola vero, ni fallor, aetate pendet.

Sed aliqui scriptores, e relatione incolarum Europae borealis, aliter distinguere docent, et compleverunt farraginem qui Urſum americanum immiscuerunt. WORMIUS prodidit a Norvegis triplicem distingui Urſorum varietatem, maximum (*Græſſdjur*) fuscum, phytivorum et minus nocentem; minorem alterum (*Ildgiersdjur*) nigriorem, carnivorum et praesertim autumno ferocem; tertium formicarium (*Myrebiörn*) minimum, formicis inhiantem, satisque pugnacem. PONTOPPIDANUS contra (*Norveg. vers. germ. II. p. 24.*) tantum duplicem agnoscit, equinum nempe (*Hestebiörn*) et formicarium minorem. Sueci triplicem, sed aliter distinguunt (a). KLEINIUS ex RZACZINSKIO maximam nigricantem varietatem formicarium vocat urſum, ab eoque minorem fulvum vulgarem, et minimum argentinum, canis pilis mixtum, distinguit. — Ex eoque dissensu jam apparet, quam vana et incerta sit nostratium Urſorum distinctio in varietates, quarum criteria et proprietates plebula rusticorum et venatorum e paucis observationibus, prout fors tulit, modo hic, modo aliter sibi finxit, nemo unquam solidis observationibus stabilivit. Magis rationi consentanea venatoriae rei expertissimus RIDINGERUS tradit, qui juniores subgryſeos aetate fen-

ſim

a) Videlicet *Slagbiörn* nigrum, maximum, rariorem; *Ringbiörn* subgryſeum, collari albo torquatum; *Myrebiörn* fuscum, minimum inter omnes. GADD *Beskrifning öfwer Hwittis-fökn.* (Abo. 1759. 4.) p. 32.

sim nigrescere, seniores vero inter fuscum et atrum variare atque magnitudine secundum locum et alimenti abundantiam differre pronunciat (*Entwurf einiger Thiere IIIter Theil No. 39-44*).

III. BUFFONIUS primam praesertim Germanorum distinctionem, quae et inter Helvetos obtinet, secutus est; sed male cum varietate europaea subatra confundit *Ursum americanum*, quem specie differre tamen ipse subolfecit et quantum moribus a nostrate differat e peregrinatorum recentissimorum fide exposuit (b). Vidi olim

A 3

Ursos

- b) Plenissime mores et naturam Ursi americani descripsit J. BRICKELL *natural hist. of North-Carolina p. 110, seqq.* „The Bears are very common in this province, tho' not „quite so large, as in more northerly climates, such as Greenland and Russia. Their „flesh is good & nourishing, not inferior to the best Pork in taste & is betwixt Beef & „Pork. The young Cubs are a most delicious dish; as most of the planters testifie, „who prefer their flesh before Beef, pork, veal or mutton; & it looks as well as it eats, „their fat being as white as Snow & the sweetest of any Creature in the world, for if any „Person drinks a quart of it melted, it never rises in the stomach, as other oils & fats „are subject to do, & is prefer'd above all things for frying Fish. — The Bacon made „thereof is extraordinary good — I have seen very good hams, made of these Bear's „flesh. These beasts feed upon all manner of wild fruits & are great devourers of every „sort of fish, especially Herrings, which they catch at the brook's side in the month of „March and April. The flesh of those Bears, that feed upon them, is not good that „Season & eats filthy; neither are they good when they feed upon Gunberries. They „are great devourers of Swine, that they take in the woods, especially when they are „hungry & can get no other food, which is the only Fleshmeat they are fond of. They „sometimes get into the Indian Cornfields or Maze, where they generally spoil ten times „more than they eat. They are so fond of the Potatoes of this County, that they seldom fail to destroy & root out all clean; whenever they chance to come where they „are. — And notwithstanding they seem to be such a clumsy creature, yet they will „nimblely climb trees (when pursued by Hunters & Dogs), where they generally remain „till shot; & it is strange to see with what agility they will go up & down the Trees, „& in coming down they always run tail foremost. They are likewise very dexterous „& expert in fishing, catching vast quantities of several sorts of Fish, as they run up the „narrow creeks & shallow waters to spawn. There you shall see these Beasts sit & take „up fish as fast as it is possible for them to dip their paws into the water. There is one „thing very strange & remarkable of this creature, which is that no man, either Christian or Indian, ever killed a She-bear with young. — It is most certain that they „hide themselves in the most secret places, otherwise the Indians, who constantly hunt „in the woods, & kill thousands of Hares, would at some time or other have found „them. — Bearhunting is a very great diversion amongst Christians & Indians; the „former have a breed of Dogs fit for that kind of sport, about the size of farmers Currs; „these

Ursos americanos Londini in castello (*Tower*) tres vivos, mirorque adeo diversa ab europaea specie animalia a nemine hucusque Anglorum, qui Zoologiae studio tenentur, nec a Curiosis qui ipsam Americam adierunt, rite descripta fuisse. Tam aliena eorum facies, ut qui europaeum Ursum viderit, sine haesitatione distinctam speciem pronunciare debeat; etenim multo magis, quam Ursus marinus, a vulgari specie terrestri differunt. Differunt forma et colore constantissimo: Caput proportionem angustius, rostro prorsus canino physiognomia peculiari; corpus aterrimum, pilo teneriore atque nitidiore; gula et genae ferrugineae, ut capite omnino Canes sic dictos Lanionum Germaniae referant. Pro rugitu illis fletus sonorus; gressus et indoles tota diversa; et quae sunt alia accuratiorem descriptionem hujus animalis, quod cum nulla Ursi europaei varietate convenit, postulantia.

Sed

„these by practice become acquainted with the scent of the Bear, which as soon as they
 „have found, they run him by the nose, till they come up with him, & then bark &
 „snar at him, till he trees. By the noise of the Dogs the Huntsmen repair to the place
 „& find the Bear in some large Tree, where they generally shoot one after another, till
 „they kill him: and tho' they are not naturally voracious, yet they are fierce & will
 „fight most desperately when wounded; for which reason there are 3 or 4 Huntsmen
 „together with Guns ready. — If any of the Dogs should fasten on a Bear, the hunts-
 „men look upon him as not good, for the best Dog is nothing in his paws. — As the
 „paws are esteemed the best morsel of this creature, so is the Head esteemed the worst &
 „is therefore cast away; for the brain is said to be poisonous. — They are not near so
 „plenty now, as they were some years ago in this province, where the planters have
 „kill'd 4 or 500 in one season. The reason is because they are so very easily kill'd;
 „for the least Dog will make them tree. — The parts of this Beast are good in several
 „disorders; the oil is used in many cases & particularly by the Indians to paint their
 „bodies withal. The fine Furr at the bottom of their bellies is used in making Hats
 „&c — DU PRAZ in *Hist. de la Louisiane Tom. II. pag. 77.* plane non carnivoros esse
 contendit, ideoque autumnum ad austrum migrare, ubi vegetabilibus mire pinguescunt et
 demum hyeme cubile in stantis arboris cavo quodam tronco quaerunt, ibique et pariunt,
 ad tres usque uno partu catulos. Docet et modum pinguedinem Capreolorum pellibus
 condendi, eandemque depurandi et fluidum a sebo separandi oleum. — DUMONT in
Mem. sur la Louis. Tom. I. p. 74. eadem fere confirmat et mira de pinguetudine horum
 animalium hyberna narrat, ut et quod egregii sint natatores. — Picesque grandiores
 captantes in mare desilire, saepe diu cum praeda confiscentes, jam PETR. MARTYR in
 relat. itineris Cabotiani apud RAMUSIUM *Coll. Vol. III. p. 35. b.* narrat.

Sed datur inter Urfos terrestres vulgares varietas albo-maculosa, dantur albi, incolis Sibiriae mediterraneae quoque noti. Cumque his Ursus marinus noster tanto facilius confunditur, quo paucioribus minusque conspicuis characteribus externis a terrestri Urfo differt. Similitudinis summa videtur et imposuisse BUFFONIO, qui Ursus album, ut mihi quidem videtur *marinum*, pro terrestris varietate alba alpina dedit (*hist. nat. VIII. p. 264. ed. min. XVII. p. 58. Tab. 32.*); imo dein adductos e Russia Urfos albos juniores, certe marinos, ob similitudinem pro eadem varietate declaravit (*XV. p. 129.*); quod non fecisset *Vir Ill.* si animalia ista, quae praeoccupato animo examinasse videtur, comparativo *Diligentiss.* D'AUBENTONIS scrutinio commisisset.

Quanto minus perspicua in externis characteribus, internaque fabrica Ursus marinus a terrestri differt, tanto magis indole et instinctu naturali alienus est. Maxime mirum imprimis, quod quamvis pedibus terrestrem Ursus proxime refert, tamen plus in glacie et mari versetur, quam in terra, audaciorque fit natans. Ursus *terrestris* sylvaticas regiones amat, neque in aprica lubenter prodit; aquas non nisi fugae causa intrat, neque piscibus vulgo inhiat, imo vegetabilem victum carnibus praefert. Contra *marinus* totam oram glacialis Oceani, ab hyperboreis insulis, usque ad Promontorium orientale Asiae frequentat, a mari nunquam discedens; neque secundum orientale Sibiriae littus excurrit, sed Arcton amat, nunquam cum fluitante glacie in Kamtschaticum mare sese abripi patitur, imo Insulas quoque temperiore sub latitudine inter Asiam et Americam sitas nunquam adit, quamvis Oram Americae hyperboream omnem, glaciesque circa polum fluitantes videatur habitare, inque Sinu Hudsonis et ad oras Groenlandiae (c) denuo occurrat, unde per natantem vel polarem glaciem in Spitsbergam desertam perlatus ibi frequens habitat, imo in Islandiam et Norvegiam (d) quandoque infelici fato
appel-

c) ANDERSON *Nachr. v. Isl. Groenl. ceter. p. 172.* EGEDE *Nachr. v. Groenl. p. 83.* CRANZ *v. Groenl. I. Theil p. 98.*

d) ANDERSON *ubi supr. p. 29.* OLAFSEN et POWELSEN *Island. Reis. II. Theil. p. 200.*

appellens inhospita in ora occumbit. — Inter Lenam et Ienifeam ventis praesertim a Borea et occidente hyberno flantibus et glaciem versus littora pellentibus abunde adventant, contrariisque denuo cum glacie in altum abeunt. Conglaciato hyeme Oceano in plaga Sibiriae sub arcto sita, cujus aeterno gelu constricta tellus sylvas nullas profert, sed muscis atque lichenibus, nudam saepe glaciem incrustantibus, dealbata torpet, brumali saepe nocte et tenebrosis procellis deceptus longius quidem a mari evagatur, praesertim hybernaculum quaesiturus, sed nunquam in mediterraneis locis aestatem transigit aut speciem propagat, nec unquam in sylvas usque regiones, e quibus contra Ursus vulgaris in arcticam plagam progredi timet, extra circulum arcticum descendit. Ab ostio Ienifeae rarius Mangaseam usque, ad Lenam vix ultra hybernaculum Siktak observati sunt; et tamen ibi frequentissimi in ora maritima versantur possentque in latissime diffusis horum fluviorum alveis, sub rigido Sibiriae coelo, aquaticum vitae genus facile continuare. At in regione Obensis sinus rarissime ad Obdoriente munimentum et eandem usque latitudinem perveniunt, inque tota ora inter Obum et Maris albi fretum parciores observantur, quia Terrae novae insula, longeque ad septentrionem excurrentia Obensia Promontoria refugium magis septentrionale pro hybernis suppeditant. Est enim hoc animal omnis, ut videtur, caloris impatientissimum et pelago frigidissimo gaudens, cujus geliditatem natans aestate homo vix per minutum ferre potest, simul solo victui pisculento adsuetum. Ursus marinus junior, quem vivum ex Obensi regione habui et Krasnojarii dissecuri, hyeme sub tecto detentus quasi aegrotabat, laetissimus contra in nive et sub diu fuit, ubi etiam volutando, extensisque pedibus supra glaciem decumbendo ardorem temperare videbatur (e). Attamen Thermometro Farenheitiano in vulneratum abdomen immisso, diuque detento, calorem naturalem constantem tantillo supra 100°. dedit, qui non insolitus in animalibus feris, lupino licet quatuor gradibus major est.

Samo-

e) Idem in Ursis marinis Petropoli vivis visis notat Abbas CHAPPE d'Auteroche Voyage de Sibirie Vol. I. p. 63.

Samojedi et Jacuti conterranei hujus animalis, strenuique, sicubi in terram exit, inimici, praecipuum urforum marinorum victum observarunt esse, praeter cadavera piscium atque balaenarum inter glaciem fluitantia, e venatione Phocarum, quas in glacie rupibusque cubantes et circa respiratoria glaciei foramina vere et autumnop, dolo adoriuntur et facillima opera dilaniant. Dicuntur etiam Rosmaros in ficcum egressos, imprimis juniores adoriri, cum quibus in Marii congreddi nunquam audent, et in solido pugnantes, propter corii crassitiem, diu laborant. In maris sinibus ostiisque rivulorum subeuntes magnis turmis pisces anadromos Ursi marini congregati pariter insectantur, indeque copiosum et facilem victum habent. Carnis autem quadrupedum terrestrium adeo non sunt avidi, ut innocui vaccarum inter greges deambulare visi sint; unde Mangaseensium fabula, quasi Sanctus quidam Basilius Mangaseensis Urfos armentis nocere occulto anathemate prohibuerit, ortum ducit. Interim tamen hoc de autumnali potissimum adventu eorum valet, quum satiati et sagina graves sunt. Vere premente fame promiscue in omnia impetum faciunt et in Islandia quoque Armentis nocent, ideoque advenae statim extirpantur. — Quid ergo, si terrestri rapina famem interdum sedarunt, impedivit quominus Ursi marini terrivago vitae generi adsuescerent? — Equidem et Ursi terrestres licet in Kamtschatka aestate, omnino ad exemplum Ursi americani (f), circa mare et dein secundum flumina piscibus copiose saturentur, tamen non marinam sortem capeffunt, sed ad mediterranea loca, bacis et radicibus gratis abundantia, autumnop redeunt, ibique spelaea quaerunt. — Immo in reliqua omni Asia et Europa Ursi alpinas regiones semper planitiei praeserunt, et Lacus non frequentant, immo nec fluminibus, nisi fugae causa, innatant.

Ursis

f) Ex moribus Ursi Kamtschatici a STELLERO (*Beschr. von Kamtschatka p. 113.*) et item a KRASCHENINIKOFIO relatis, paene concluderem cum Urso americano specie convenire illum, praesertim cum semper nigrum esse in Kamtschatico colorem iidem asserant. Nondum autem pelles inde comparare potui, ad diluendum dubium.

Ursis marinis in hoc cum terrestri convenit, quod collecta per aestatem pinguedine copiosa lenti, paulo tardius terrestri, medio fere Septembri (quando Sol terris arcticis valedicit) locum pro hybernaculo quaerant; minori tamen cura, quamcunque sub rupibus vel tumulis orae maritimae, immo sub consolidatae marinae glaciei praeruptis massis latebram invenerint, ratam habent, nulloque cubili parato in nivem procumbunt, qua dein altissime congesta sepulti, totam hyemem inertes, et Januarium atque Februarium continuo fere somno transigunt, anorexiam et plethoram inedia et quiete curantes. Mares usque ad finem Martii, feminae cum catulis etiam in Aprilem usque cubant; quo tempore expergefacti et propter famem vagabundi praecipuam Samojedis et Jacutis, ob id ipsum oram maritimam frequentantibus, venationem praebent. — Mangaseensibus, qui secundum Jeniseam usque ad Oceanum constructa tuguria, propter venationem hybernarn, convectis aestate commeatibus replent, saepius accidit ut hyeme, quando haec promptuaria sine custode relicta adeunt, suffosso tugurio cubantem ibi Ursurn marinum inveniant, quocum de regno prius pugnandum est. — Post quinquemestrem licet inedia, multa tamen pinguedine scatentes e cubili prodire dicuntur (g); attamen famelici tunc sunt et feroces, maximeque (observantibus fociis navalibus *Heemskerckianis*) Martio grassantur, quo tempore hybernantes isti sub arcto nautae, a comesto hepate cocto Ursi marini adeo periculosa symptomata perpeffi sunt, ut tres eorum morti fere vicini essent, atque postea toto corpore

g) Ista omnia e relatione venatorum Sibiriae scribo, cum quibus satis conveniunt quae de VEER in relatione *Heemskerckiani itineris*. (*Collection de BRY Vol. III. p. 189. seq.*) refert. Hybernantibus ad oram Terrae Novae hyperboreae (*Novaja Semlja*) ultimo sub finem Octobris Urfa marina cum duobus catulis apparuit. Tum subito vagari desierunt et in hybernacula concesserunt; neque a principio Novembris et noctis hybernae confirmatae initio, usque ad reditum solis vernalem et XI. circiter Februarii, ulli amplius visi sunt, quum contra Canes Lagopi, quantumvis altae nives decidissent, per totam hyemem vagi observabantur. Februario, quum Ursi marini iam crebro grassabantur, occisi adeo pingues adhuc sunt deprehensi; ut ex uno ad C. Libras pinguedinis, pro lampadis usu, excoquerent.

pore epidermidem mutarent. Quem quidem effectum veneficum in Sibiria observatum fuisse non audivi, licet gentes maritimae, quae Ursum marinum venantur, carnes occiforum vulgo in cibum adhibeant eo ipso tempore, neque, quod audiverim, ab hepate cavent, immo illud potius medicatum credunt, cum aliis, ut infra dicitur, animalis partibus. Possent itaque videri a Scorbuto labefactata Belgarum corpora virus quaecunque hepatis ursini, post diurnam in ediam e rancedine forte humorum subortum, perferre minus potuisse. Possent tamen aliquid nocivi in tali hepate subesse, eo minus dubito, quum Hyaenae apud Barbariae populos credita cerebro inesse venefica qualitas ex Actis holmientibus constet; quorsum ea quoque pertinere videntur, quae de venenositate cerebri in Urso Americano J. BRICKELL (*loc. supra not. b. citato*) refert. Neque minus huc citari merentur, quae de Lutrae hepate comesto feles necante et de pulmone vulpis alvum purgante, ex amicorum experimentis VALISNERIUS (*h*) reliquit. — Ursosque etiam terrestres ad generandam morbo summam malignitatem magis aliis animalibus dispositos esse, indicat pestifera Ursi lue mortui pellis, cujus effectus in Fennonia observatos descripsit accuratissimus LERCHE (*i*) testis aucto. — Ceterum Ursi pelagici carnes vulgo comestas innocuas experti quoque sunt, praeter ipsos HEEMSKERKII focios, et Sibiriae populos etiam Russi qui in Spitzberga orientali aliquamdiu misere vixerunt (*k*) et Angli qui in nupera expeditione arctica fue-

B 2

runt

- h*) VALISNER, *Operum Tom. III. p. 569.* ubi occasione eorum, quae discipulus Bresciensis de veneficio Lutrae retulit, etiam hepatis Ursi pelagici esu noxii meminit. Et p. 570. P. Angel LAVIZARI refert vulpis pulmones ficcatos pulveratosque ad drachmam e vino albo pauperibus propinatos revera catharsin semper movisse, etiam eos qui in officinis (pro *Looch e pulmone vulpis* pectorali parando) asservantur, quosque e vulpibus subito mortifera decipula, sine praevia exagitatione et iracundia, necatis habuit.
- i*) Conf. BÜSCHING *gel. Abhandl. und Nachrichten v. u. aus Russland p. 81. seq.* ubi LERCHII relatio magis fide digna extat, quam quae in Act. holmient. Vol. XXVI. p. 52. ab HARTMANNO data.
- k*) *Relation des aventures de quatre Marcelots Russes, jetés par une tempête près de l'Isle deserte d'Ost-Spitzbergen par P. L. le Roy (1766. 8vo.) p. 19.* Carnes his famelicis hominibus etiam

runt (l) experti sunt, saepiusque experiuntur nautae Balaenarum piscatui operam navantes. — Quam enim *Frid. MARTENS* refert (m) nautarum fabulam, plus credulitatis postulat, quam in promptu habeo.

Dicuntur Ursae hujus speciei Martio in hybernaculo suo parere, adeoque ad minimum sex vel septenis mensibus utero gerunt, quandoquidem hyeme nullum sexus commercium. Binos plerumque, saepius et unicum catulum pariunt, neque prius e cubili surgunt, quam proles eas sequi satis valida fuerit. Attamen per totam aestatem ad sequentem usque hyemem matris sub cura peregrinantur ejusque ab ubere pendent; Belgis enim Ursa cum catulis Octobri, paulo antequam hybernis sese condunt, inspecta fuit, quamque dissecui anniculam Samoedae Obenses, occisa matre, quam sequebatur, circa Octobris medium ceperant. Ea aetate pulcherrimi sunt Catuli, propterque pelles villo albissimo, argentato et adhuc tenero vestitas imprimis expetuntur. Senioribus enim pilus, equidem multo mollior, quam Urso terrestri, sed rudior tamen, et a transfundente animalis pinguedine tandem flavescens. Unde et Belgis, qui in Mari glaciali navigarunt, rarissime plane albi sunt visi; *MARTENS*US autem eos tantum, qui circa Balaenarum cadavera versantur, ab externa pinguedine flavescere adstruit. — Dicuntur Ursae in pelago natantes catulos fessos dorso excipere atque sublevare; mihi hoc vero vix credibile videtur, cum tanta sit hujus animalis propter multam pinguedinem et naturalem corporis habitum ad aquam marinam levitas, ut nisi sponte sua et nisu quodam non submergantur, immo extensi in aequore tuto dormire queant — In terram cum catulis exeuntes cautiores semper sunt; instante vero peri-

etiam bubulis haud peiores visae, sed haec plebs in genere palato parum delicato est, neque pisculentum carniū rancorem tinet.

D) *A Voyage towards the Northpole in 1773: by C. F. PHIPPS. (London 1774. 4to.) p. 185.* Carnem admodum duram (coarse) visam esse.

m) *Spiisbergische Reise p. 44.* Scilicet carnes urfi pelagici hominibus qui eam degustarunt, praematuram canitiem creare.

periculo audacter pro sobole pugnans (n). *Frid. MARTENS* vidit matrem cum duobus catulis, qui invicem opitulabantur, simul occubuisse. — Alio tempore, quam ubi prolis causa ferociunt, vel famelici ex hybernis prodeunt, minime periculosos esse, omnes consentiunt.

Raro tamen, ubi homini occurrunt Ursi albi, statim fugiunt; sed praesertim lacesciti, vel ubi canibus immissis retardantur, ad pugnam in postica sese arrigunt et coeco impetu in adversum hostem ruunt, immo hastis sponte se induunt. Etiam e somno expergefacti, statim impetum facere solent. Hinc fociis navalibus Heemskerckianis adeo terribiles fuere, ut vix numero, armis, sclopiisque bene instructi eos aggredi auderent, et non sine clade suorum experti sunt (o). Ex ipsa vero relatione *de VEERIT* patet, ideo terrorem Belgis incussisse, quod semper directis armis Ursos oppugnare et adversi irruentium ictus excipere solebant. Alias vix credibile videri posset Samojedas, Tungusosque imbelles, male armatos, immo debiles homines, sarissa inculta armatos, cum horrida et praegrandi fera solos pugnam conferere ausos plerumque victores discedere. Norunt autem hi Ursum recta ruentem, sui que non competentem, agili saltu ad latus facto evitare, tumque a latere fodiunt. Etenim nihil, quam quod ante est, videt et declinantem coecus praeterit; quod inepte *Abbas CHAPPE* celeritati animalis tribuit. Canibus deinde occupatus de venatore vix amplius cogitat, eique tergus et latera fodiendi facilem occasionem praebet; tutissimeque Jacuti, qui plures prius canes in Ursum immittunt, a dorso vulnera ingerere callent, multoque minus hunc marinum, quam terrestrem Ursum timent. Adeoque in impari hocce conflictu venatoriae gentes Sibiriae, quae prima sclopetorum tonitrua non minus ac Americani timere, audacia et agilitate Europaeos longe vincunt, qui se, ut ingenio et loquacitate, ita et omnibus virtutibus barbaros populos,

B 3

puro

n) *Roger. CURTIS* particulars of Labrador in *Act. anglie. Vol. LXIV. p. 377.*

o) *Vid. loc. citat. de VEERIT in Collectione de Bry Vol. III.*

puro Naturae sub moderamine felices, antecellere putant. Illicet Europaeus in acie coeca forte stabit interritus, vel cum pari adversario congregietur, Ursum solus, nudaque sarissa armatus invadere, quis inter heroes nostrorum gladiatorum facile audet? Et sic fere in universum comparata sunt eorum argumenta, qui cultum subactarum a sociali educatione opinionumque tyrannide gentium statum, miserae, ut vocant, liberarum in venatoria vita familiarum conditioni tantopere praeferunt. Quasi vero consensus turbae hominum, quorum quilibet, automatis paene instar, suam artem, vel scientiam vel mimos scite et solerter exsequi a teneris doctus est ad alia pleraque hebes vel rusticus, vinci vel superari collectim posset ab homine solitario, qui naturali robore, dexteritate et experientia ad omnia sibi, conjugii, liberis sufficere debet? — Status hujus et praerogativa sic facile cedit compositae illi, coactae et heu! saepe quam miserae et ineptae socialis status felicitati, elegantiae, infanientique non raro sapientiae.

Apparet tamen ex iisdem Belgarum relationibus Urso marinos clamore et clangore tubarum facile exterreri, et vulneratos statim cursu vel natando fugam capessere; quod et Sibiriae venatores affirmant, referunt viso sanguine suo praesertim terreri et mirabundum quasi circa cruenta vestigia discurrere. Russique qui in Spizberga hybernarunt (*Lib. not. k. citato p. 21.*) non omnibus eandem esse ferociam experti sunt, interque decem Urso marinos, quos triennio circa tugurium suum hastis solis confecerunt, complures ad viro- rum accurrentium clamores fugiebant. — Afferunt etiam venatores Sibiriae Ursum marinum facilius terrestri occidi, raroque duobus vulneribus medio trunco inflictis supervivere. Habent tamen Belgarum relationes vivaciorem esse, pluribusque aliquando vulneribus laceratum a praeda humana non destitisse; nisi hoc ad augendum terrorem scripserant. Eaedem docent cranio trajecto statim procumbere, inque rostrum ictos cum rugitu exanimis prosterni. Et omnino in juniore, quam hyeme alui, percepi citius ira ex- descere, quando levibus in nasum ictibus lacessabatur, tandemque
indi-

indignabundum quasi rostrum palma tegere, totumve caput inter priores pedes condere animal. Attamen contrarium affirmat veridicus alias MARTENSIUS, magnisque in caput ictibus non interfici, contra vulgarem opinionem, autopta defendit.

Eadem junior Urfa impatientissima erat in auribus et circa clunes tangi. Pigrum tardumque animal videbatur, nisi quum irasceretur, tum enim subito assultu promptissimos, licet inconditos motus edebat, erectum in postica, palmis feriens, dentibusque lacerans infesta. Minabundus hiscente ore et torvis oculis sibilabat quasi. Iratus et pugnans, vel quum e catena invitus traheretur, rugitum edebat graviolem et sonorum, nec unquam vocem ejulantem, ut Ursus vulgaris. Incessus ursinus; properanti inepte saltabundus et alternis vestigiis quasi claudicans. Raro quatuor stabat pedibus vel sponte ambulabat, idque demisso et velut gravi capite; plerumque in clunibus sedens, pendulo capite, ut optime PENNANTI figura expressum est (*Synops. quadr. Tab. 20.*), vel in alvo extensa cubans. Pisces carnibus et glaciatis recentibus praeferebat, pedibusque in terra firmans cibum lacesabat. Nulla tamen respuebat cadavera; quemadmodum et Belgae observarunt occisorum suae speciei cadavera devorantes. Sed comedebat parce et sine aviditate, cibum, ut nauseabundi vel saturi canes, diu lambens. Pro potu nivem avide et copiose hauriebat; aquam lambendo bibens. Devorabat foenum et quisquillas varias, quae dein in ventriculo dissecti, non copiose tamen, et nullatenus concocta inveni. Dormiens plerumque rostrum palma dextra tegebat; laetiorque videbatur maximo regnante frigore.

Practerquam quod pelles Ursorum marinorum inter merces habentur, nobiliores terrestres exuviis, tribusque et ad quinque Rublones aestimatae, vel in orientali Sibiria vulgari Zibellinae aut viginti Lagopis aequiparatae; celebris etiam inter venatores Sibiriae usus variarum partium medicatus. Pinguedo oleosa, liquidissima, foetidissime pisculenta, nervino usu egregia esse dicitur. MARTENSIUS non omnem adipem, sed tantummodo e pedibus excoctum, medicatum

catum esse putat et ad dolores articulorum laudat, narratque pro diaphoresi et ad pellendum partum quoque adhiberi. Idem caninos ustos sanguinis coagula diluere perhibet. In Sibiria vero praecipue bilis (quae terrestri quoque ex Urso ad medicatos usus asservatur) et cor inter summa domestica medicamenta habetur. Bilis siccata dividitur, propinaturque in aqua vel alio potulento soluta, praesertim ad anginam, quo in morbo etiam externe inungitur; deinde ad luem veneream; imo in gravissimis morbis et moribundis aegris obtruditur, feruntque pessime decumbentes inde saepe, profuso excitato sudore, convaluisse. Equis marcescentibus, verminioque oris et ventriculi infestatis circa os, cum sale mixtam interunt. Cor siccatum velustum ad pulveres servatur. Carnes comeduntur. Rufisque in Spitzberga hybernantes tendines pro torquendis filis egregios deprehenderunt. — Verum nominibus apud Barbaros et Russos usitatis, a terrestri Urso, nonnisi adjectivo *albi* addito distinguitur.

D E S C R I P T I O U R S I M A R I N I.

Tab. I.

Magnitudo adultis supra Urfum vulgarem; etiam junior Februario occisa Urfa, terrestrem juniorem sub finem demum Martii pro comparatione occisum superabat.

Caput majus, cranio convexiore, rostro crassiore, quam in Urfo terrestri. *Nasus* magnus niger, labio paulo brevior, truncatus, supra lato cingulo denudatus, niger, *naribus* lunatis, late rescissis, antice patentissimis *septoque* tenui distantibus, nec ut in terrestri rugosis. *Sulcus* nudus ab inferiore parte septi per labium superum descendit.

Oris rictus non ad oculos usque rescissus; *maxilla inferior* superiore paulo longior, at cum labio subaequalis. Inferius *labium* margine

gine lato nudo usque ad incisores dentato, dentatura maximā caninis utrinque respondente, carunculosa, a qua introrsum pone caninos transversa plica dentata; ante hanc laciniam ferraturae quaternae (*in Urso terrestri octonae*), pone eandem usque ad oris angulum, minores, conico-acutae, senae (*in Urso terrestri denae*), quarum quarta major bicuspidata, interius instructa papilla subulata transversim directa (vix in U. terr. conspicua,) cui quinta duplex.

Dentes primores supra 4. medii adtrito-truncati, extimus utrinque magnus, conicus (*Tab. I. Fig. 2.*); infra omnes minores aequaliter detruti, sed extimi majusculi, exteriori latere impressione longitudinali sublobati (contra in U. terr. duo utrinque lobati, obtusi, medii minores) — In *matris adultae* cranio, quod delineavi, primores infra omnes emarginati, medii minimi, alterni basi retrorsum productiores. — *Canini* maximi, conici, convexi; superi majores, postice acie longitudinali obsoleta. — *Intervallum* a caninis ad molares majus, quam in Urso terrestri, in inferiore maxilla maximum, margine ossis carinato edentulo; in superiore *denticulo* retuso, e gingivis vix prominente, qui U. terr. deest, *adultae* paulo post caninum, juniore in medio inter caninum et molares intervallo prominente. — *Molares* (*in juniore*) ubique tres, magni, truncato-tuberculosi, supraque ante reliquos accessorius, parvulus, cui nullus infra respondet, (quique in Urso terrestri juniore deest); at in *adultae matre* ubique quaterni, conicis tuberculis ferratim coeuntes, praeter inferiorum postremum minorem fere planum; supra primus omnium minimus et maximus postremus. — In terrestri Urso D'ARBENTONUS non ultra quinque molares in singula serie notat; ego vero in Ursi annosi apud *Cel. ROEDERERUM* Goettingae dissecti cranio notavi: *supra* utrinque sex, antice 3. dimotos parvulos, primo caninis proximo, intermedio minore, reliquos magnos, sensim adauctos, truncato-laceros; *infra* septenos utrinque, tres primos superioribus similes, dein tres sensim majores, postremo iterum minore. — *Videtur ergo Molarium numerus in Ursis, secundum aetatem, inconstantissimus esse.*

Lingua crassiuscula, lata, plana, tota villis confertis cutaceis reclinatis holosericea. *Rugae* palati 12. posteriores sensim obsoletissimae.

Mystaces vix ulli, nisi pili aliquot longiores sparsi per labium superius, pluresque in inferiore. *Verruca* supraocularis pilis tribus brevibus; in U. terr. fetis pluribus.

Oculi minusculi, torvi; palpebrarum margine nudo, nigro, ciliis plane nullis; (at in U. terr. margo nudus angustissimus, pilique, ciliorum instar, margini approximati, praesertim supra). *Periophthalmium* ultra dimidias corneas deductile, venosissimum, tarso lato fusco marginatum. *Irides* subgryseo-fuscae, inferius multo latiores, adeoque *pupilla* eccentrica, parva, circulari.

Aures multo minores, quam Urso terrestri, ovatae, subrotundatae, villis totae conniventes, atrio interni meatus spatioso, anfractuoso.

Collum tenuius, quam in congeneri, breve, debile. *Truncus* brevis, alvo maxime ventricosus. *Artus* validissimi, crassissimi.

Palmae *plantaque* pentadactylae, *pollice* digitis brevior (quum in Urso terrestri externum diguum ferme aequet); *digiti* palmarum tres subaequales, exterior brevior; in plantis laterales ambo breviores. *Plicae* inter omnes digitos crassae, fere usque ad articulum unguis; *Callus* soleae in omnibus sub digitorum basi transversim oblongus, magnique sub digitorum apicibus pulpofi, molles, papillis confertissimis imbricati, quae in callo plantarum epidermide erant longissimae et mollissimae, defluebantque a duriore itidem papilloso substantia cutis. *Villi* circa callos et digitos longissimi, densi, callos occultantes, rudiores quam in corpore. (In Urso terrestri calli metacarpi multo latiores et cum digitorum apice calloso toti denudati; *callus* insuper semiglobosus sub carpo exterius, quem in Urso
marino

marino non inveni.) *Ungues* magni, robustissimi, compressi, fusco-nigricantes, in pollicibus palmarum paulo majores (p).

Cauda brevissima, crassa, truncata, vellere, nisi pilis apicis, non emergens.

Vellus in capite breve, tersum, (circa nasum pili tenuissimi, rariusculi, antrorsum pexi); circa occiput, maxime in parotidibus, largius, tumidum; in corpore hirtum (3."), sensim longius versus posteriora et subtus (5."), ubique molle, praeterquam in artubus (ubi duriusculum); totum extus flavicante album, intus lana albis-sima intertextum, defluente jam nunc et a cute secedente. — Senioribus pilus magis nitens, subargentatus, praesertim in artubus.

Papillas mammaram quatuor tantum inveni thoracicas, duas prope armos, alteras in margine thoracis. *Vulva* extra cutem pendula, scaphoideo-bilabiata, basi nuda, labiis inferius latescens, pilosis, ad orificium urethrae coeuntibus, superiore commissura crassa, rugosa.

M E N S U R A E.

Exhibeo mensuras comparatas *Ursae* marinae junioris, Februario caesae, et terrestris, quae usque ad finem Martii vixerat, *Ircutiae* oblatae. *Pondus* prioris fuit $CL\frac{1}{2}$. librar. medicarum.

	<i>U. marin.</i>	<i>U. terrestr.</i>
Longitudo a summo naso ad or- tum caudae - - -	3.' 10." 0. ^{'''} -	3.' 4." 6. ^{'''}
— capitis a naso ad nucham	0. 11. 7. -	0. 11. 3. -
Distantia narium septo - - -	0. 0. 3. -	0. 0. 3 $\frac{2}{3}$.
C 2		Circum-

p) Ex *Urso* terrestri in *MUSEO Petropolitano* servatur *pes posticus* (verosimillime morbo inutilis o'im factus) in quo *ungues* omnes mirum in modum aucti et in magnos circulos contorti conspiciuntur, plerisque apice corio infixis. — Servatur et solitaria *Ursi falcula* in ingentem molem aucta, spiraliter torta, secundum curvaturam aequans XVI. pollices — Haec obiter.

	<i>U. marin.</i>			<i>U. terrest.</i>		
Circumferentia nasi	0.	5.	0.	0.	5.	2.
Latitudo nasi	0.	1.	8 $\frac{2}{3}$.	0.	1.	8 $\frac{1}{3}$.
Altitudo nasi	0.	1.	2 $\frac{2}{3}$.	0.	1.	4 $\frac{1}{3}$.
— labii	0.	0.	6 $\frac{1}{2}$.	0.	0.	6 $\frac{1}{4}$.
Distantia oculi a naso	0.	4.	0.	0.	4.	5.
— auris ab oculo	0.	5.	0.	0.	4.	11.
Circumferentia rictus oris	0.	6.	4.	0.	7.	8.
Fissura palpebrarum	0.	0.	9 $\frac{4}{5}$.	0.	0.	9 $\frac{3}{4}$.
Apertura oculi	0.	0.	6.	0.	0.	5 $\frac{1}{4}$.
Auris altitudo a basi	0.	3.	7 $\frac{1}{2}$.	0.	4.	3.
— — a vertice	0.	2.	9.	0.	4.	2.
— circumferentia basi	0.	4.	0.	0.	5.	0.
Distantia inter canthos oculi filo	0.	3.	1.	0.	3.	0.
Distantia eadem directa	0.	2.	10.	0.	2.	5 $\frac{2}{3}$.
— inter aures per collum	0.	10.	10.	0.	10.	10.
— aurium per verticem filo	0.	6.	4.	0.	4.	8.
— eadem circinno	0.	5.	2.	0.	3.	7 $\frac{1}{2}$.
Circumferentia extrema rostri	0.	9.	10.	0.	9.	0.
— — rostri ad oculos	1.	1.	3.	1.	0.	6 $\frac{1}{2}$.
— — capitis inter oculos et aures	1.	7.	3.	1.	6.	0.
Longitudo colli	0.	6.	0.	0.	5.	11.
Circumferentia colli	1.	4.	9.	1.	4.	7.
— — trunci pone armos	2.	3.	5.	2.	3.	2.
— — medii	3.	1.	3.	2.	6.	0.
— — ad femora	3.	2.	10.	2.	4.	0.
Longitudo humeri	0.	7.	8.	0.	8.	0.
— — antibrachii	0.	8.	11.	0.	8.	0.
— — palmae ad extr. ungues	0.	7.	0.	0.	7.	2.
Circumferentia humeri ad corpus	1.	1.	0.	0.	11.	3.
— — brachii ad cubitum	0.	11.	6.	0.	10.	6.
— — ad carpum	0.	8.	10.	0.	8.	0.

Circum-

	<i>U. marin.</i>	<i>U. terrest.</i>
Circumferentia ipsius carpi -	0. 9. 3. ^{'''}	0. 8. 8. ^{'''}
Latitudo palmae complicatae	0. 5. 3.	0. 3. 8.
Circumferentia metatarsi -	0. 9. 3.	0. 8. 0.
Longitudo femoris -	0. 8. 10.	0. 10. 0.
— — tibiae -	0. 7. 3.	0. 8. 3.
— — plantae -	0. 8. 10.	0. 8. 4.
Circumferentia femoris -	1. 8. 8.	1. 5. 0.
— — tibiae ad genu	0. 11. 6.	0. 11. 10.
— — ad calcaneum	0. 9. 6.	0. 5. 3.
— — metatarsi -	0. 9. 9.	0. 8. 0.
Latitudo plantae -	0. 5. 4.	0. 3. 10.
Ungues primores medii longi	0. 1. 2 ² / ₃ .	0. 1. 6.
Eorundem latitudo basi -	0. 0. 7.	0. 0. 7.
— — crassities -	0. 0. 3 ² / ₅ .	0. 0. 3 ² / ₄ .
Unguis pollicis -	0. 1. 3.	— — —
Ungues postici longi -	0. 1. 1.	0. 11.
Eorundem latitudo basi -	0. 0. 6.	0. 0. 5 ² / ₃ .
— — crassities -	0. 0. 3.	0. 0. 3.
Longitudo caudae -	0. 2. 10.	0. 2. 8.
Circumferentia ejusdem -	0. 3. 8.	0. 3. 6.

Pellis matris, quae cum descripta *Urfa* marina adlata fuit recens, cum capite et pedibus congelata, explicata a summo rostro ad basin caudae mensuravit 6 ped. 9 poll. caput a naso ad occiput 1 ped. 4 poll. sed dicuntur mares multo majores, etiam octupedalibus dari. Adulti mensurae in *Itinerario Phippsiano* extant sequentes, secundum pedem anglicum:

Longitudo tota -	7. 1. 0. ^{'''}
Altitudo ad scapulas -	4. 3. 0.
Pondus demto capite, pelle et interaneis 610 librarum.	

ANATOMIE.

Corpus pinguiſſimum, præſertim circa renes, abdomen, et col-
lum; adeps fluxa, oleoſa piſculenta, et cum fit rancida oleo balaenæ
ſimillima. *Artus* carnoſiſſimi.

Omentum magnum, pinguedine reticulatum, inteſtina fere ad
pelvim obvolvens.

Hepar magna parte ad ſiniſtra extenſum, ſeptemlobatum, pon-
dere 10 libr. cum 10 unciis: *Lobus dexter* major, craſſus, ex ovali-
ſubquadrangulus, ſubtus inciſuris binis lamellas, una lobulum trian-
gularem ſeparantibus, ſulcoque inſuper notatus; continuus huic et
ſuccubus *lobus* femiovalis, depreſſus; *lobus ſiniſter* ovalis, oblon-
gior, magisque explanatus, dextro margine antico inciſuris binis;
intermedii lobi tres minores, acuti, quorum inter dextrum majorem,
mediumque baſi longitudinaliter inciſum cypſis laxè adnata. *Lobus*
ſeptimus Spigelianus, ovali-compreſſus, integer. *Cypſis* ovato-oblon-
ga, 2." 10." æquans, continens bilis fuſco-flavæ, maxime amaræ
unciam et drachmas duas.

Lien linearis, planus, extremis dilatatus, altero latiore ſublu-
nato, totus mollis, obſcure ruber, *æreïs bullulis* ſuffuſus, inſtar pul-
monalis ſubſtantiæ ſtreperus atque natans; pondere unciar. 3. cum
7 drachmis, longitudine 12." 6." latitudine in medio 1" 4."

Ventriculus maximus, ſubgloboſo adtenuatus. parte adtenuata
pylorica verſus oſophagum recurvata. Circumferentia ventriculi
a cardia per arcum magnum, uſque ad pylorum 2' 6." 9." diſtancia
cardiæ ab inflexione ventriculi 9" 5." ambitus capacitatis ſummæ
ad oſophagi inſertionem 2' 7." circumferentia oſophagi 4" 8."
pylori 3." quæ pylori ſtriçtura ſeſquipollicari et ultra longitudine
continuatur.

Inteſtinum a pyloro ad anum longitudine 39. pedum pariſ in
eoque diſtancia 26½ pedum a pyloro excrementa a chymo ſecerni
incipiunt. *Duodenum* circumferentia 3" 9." reliqua amplitudo va-
riat a 3" 2½." ad 3" 6." circumferentiam. Intervallo 3 ped. 9 poll.

ab

ab ano definit *fascia* per 1 ped. 5 poll. continuata 9.^{'''} et ultra latitudine, consita *sinibus glandulosis*, qui inflato intestino aërem recipiant. Ad finem analem latiore tractus glandulosi intestinum ad 2'' 7.^{'''} ambitum gracilescit, dehinc statim exampliatur in *rectum* cujus capacitas tandem 4.^{'''} 4.^{'''} explet.

Renes, ut in Urso terrestri, lobati; *dexter* paulo anterior oblongiorque, pondere 6½ unc. in quo acinos distinctos 52. numeravi; *sinister* 50. acinorum, pondere 5½ unciarum. *Uteri cornua* longitudine tota 3.^{'''} 10.^{'''}

Pulmo dexter quadrilobus, lobo azygo bipartito; *sinister* bilobus. *Trachea* a larynge amplissima, lumine fere pollicari versus pulmones sensim adtenuato; latitudo spatii musculosi vix 6 linearum.

Lingua, praeter extremitatem, etiam subtus secundum marginem villis imbricata, sed majoribus; majores etiam in basi, ubi interspersi *fungi* plurimi simplices, et utrinque, serie antrorsum divergente, *carunculae* coronatae quatuor, quarum prior remotior. Hinc versus epiglottidem cutis rugosa, papillis sensim majoribus et rarioribus. Longitudo linguae ab epiglottide 9.^{'''} latitudo extremi 2.^{'''} 3.^{'''}

In *Corde* nihil singulare; ventriculi pulmonalis substantia per tenuis; foraminis ovalis vestigium vix ullum.

SCHELETON: *Cranium* a latere et a fronte delineatum ex adulta Ursa *Tabulae nostrae Fig. 2. et 3.* expressum est. Carina sagittalis postice prominentissima, inter bregmata ibi excavata, antrorsum obsolescens, versusque apophyses supraorbitales bicurvis. Crista transversa occipitis item prominentissima, carina per occiput a summo cristae angulo versus foramen ovale descendente, obsoletiore. Tentoria cerebelli ex parte ossea. Reliqua ex icone perspicua. — *Maxillae* condylus angulo baseos, in mucronem obtusum producto proximus; processus coronoideus maximus, latus.

Longitudo adulti hujus cranii a margine alveolari

ad angulum occipitis - - - - - 12.^{'''} 10.^{'''}

Latitudo inter Zygomata : - - - - - 6. 8.

Latitu-

Latitudo inter angulos supra-orbitales	-	-	4." 1. ⁴⁴
Longitudo mandibulae a condylis ad incisores	-	-	8. 0.
Altitudo ad apicem processus coronidis	-	-	3. 3.

Costae quatuordecim, ut in Urso terrestri, quarum 9. verae ipsi sterno, manubrio et articulo ensis insertae; duo spuriarum ultimae in musculis terminantur. *Vertebrae* lumbares sex; *sacri* 4; *caudae* octo, praeter apicem cartilagineum. *Sternum* constat manubrio, vertebra septem, et ense. *Claviculas*, quamvis diligenter quaesitas, nullas neque in Urso marino, nec in terrestri invenire potui; memini in posteriore etiam frustra quaesisse Celeberr. quondam ROEDERERUM, quamvis Ursum inter animalia iisdem instructa recenset *Illustriss. HALLERUS*.

Ossium aliquot *mensuras* addo, in artubus praesertim accuratiores, quam ex integro animali propter carnositatem et rigiditatem pedum obtineri poterant:

Longitudo scapulae ab acromio	-	-	5." 8. ¹¹
— — humeri	-	-	7. 8.
— — ulnae	-	-	6. 2.
— — ilei a centro corulae	-	-	4. 10.
— — ischiorum ab eodem	-	-	3. 1.
Latitudo iliorum	-	-	2. 6.
— — symphyseos pubis	-	-	2. 9 $\frac{1}{2}$.
Longitudo foraminis ovalis	-	-	1. 7 $\frac{2}{3}$.
Diameter cavitatis coryloideae	-	-	1. 7 $\frac{1}{3}$.
Longitudo femoris	-	-	8. 10.
— — tibiae	-	-	7. 3.
— — sterni totius	-	-	11. 6.
— — manubrii tantum	-	-	1. 8.
— — ensis	-	-	2. 5.

GVLONIS HISTORIA NATURALIS.

Ad Ordinem Ferarum naturalem rectissime apud antiquiores Zoologos sola referebantur Genera Phocae, Caninum, Felinum, Urfinum, Mustelinum atque his duobus affinia vel intercalaria quasi genera, Meles atque Viverrae, olim non rite distincta, recentioribus autem varie et arbitrarie discerpta et composita. Sic KLEINIO sub nomine barbaro *Coati* et Meles et Viverrae recensentur, recte ab Ursis et Mustelis distinctae. BRISSONUS ad Urfinum genus animalia quaedam e Viverrarum consanguinitate adegit, reliquas partim ad Melem, partim ad Mustelas, sine ullo iudicio disiecit. LINNAEUS Meles cum Ursis conjunxit; Viverris, recte distinctis, aliquot Mustelas immiscuit, in disponendis horum generum speciebus inconstans. PENNANTUS aliquot Melis affines ad Urfos revocat, ipsam Melem solitariam genere distinguit, aliqua eidem affinia animalia et Viverras praesertim omnes, cum Mustelis in unum, adeoque copiosissimum genus concoxit. Si tamen aequo iudicio distinguenda sint genera ista summopere inter se affinia, tum e quatuor istis Systematicis nemo me habebit asseclam, quum mihi Naturam totam illam ferarum ignobiliorum turbam in quatuor (habitu satis, dentium caractere parum inter se distincta) genera dispe-scuisse videatur: Urfos videlicet, Meles, Viverras et Mustelas. Quorum ut appareant, quos concipio, limites, adeoque ut constet ad quodnam illorum tandem referendus sit GULO, de quo hic agere constiruo, de singulis in antecessum videamus.

Ursorum proprie dictorum tres species penitus distinctas statuo: *Europaeum* vel Arcton sic dictum, Europae, Asiae et forte
D.
Africae

Africae commune; *Marinum* glaciali Oceano arctico proprium; et *Americanum* de quibus antea fusius. Conveniunt autem hi dentibus et forma tota, cauda abrupta, mole et forma robusta, artubus lacertosis, moribus, victu semi-vegetabili et sopore hyberno; immo ita inter se similes sunt, ut hucusque dubium Zoologi reliquerint, distinctasne constituent species?

Insigni ab his distat hiatu, tantum quiete hyberna similis, *Meles* Europae atque Asiae communis et ab Americana, PENNANTO dicta forsan non diversa; haec congenerem agnoscit *Lotorem* Americas s. Coati proprie sic dictum, dein *Nasum* et *Naricam* LINNAEI specie vix distinguendas (a), hisque suillo rostro simillimam *Melen* tetradactylam (b), et singularem in hoc genere *M. caudivolvulam* (c). Hae omnes forma capitis argutiore, subrostrata, incessu reptabundo, palmarum aptitudine, cauda longiore villosa, officulo penis magis flexuoso, ab Ursis differunt. Sinus in quibusdam sub-

cauda-

a) Vix nisi colore inter se differunt hae species. Utraque vero, non sola rostri forma, quandam cum suillo genere similitudinem refert, sed etiam verrucas circa caput similiter dispositas eodemque numero habent, paroticas nempe binas, *ser. Vox* irritato stridor acutissimus.

b) Surikate BUFFON, *hist. nar. XIII. tab. r.* ita a D'AUBENTONO descripta, ut nihil hac ex parte superaddendum inveniam. Monendum autem, neque americanum esse animal, neque nomen Belgicum a BUFFONIO applicatum ad illud pertinere. Vidi in Belgio a Promontorio B. Spei adlatas vivas et e Guinea missa specimina. Unica inter feras tetradactyla est, nullo pollicum in palmis plantisve vestigio. Lepidissimum alias et familiare animalculum, tenero gannitu se commendans. Unum eorum, quae viva vidi, hominum salivae inhiabat, palmis oris labia diducens, ut asperula sua lingua salivam lamberat. Foetida alias; lacunis extus supra penem longitudinal. Zibethicae affinis.

c) Lemur flavus PENNANT. *syn. p. 138. Tab. 16. Fig. 2.* sed male ad Lemures relatum animal, est enim vera *Viverra*, mitissimae, ut tetradactyla, indolis et suavissima, quam vivam Surinamo adlatam in Belgio vidi. Sola in hoc genere cauda prehensili insignis, rostro minus producto, quam *M. tetradactyla* et *Nasua*. Tali longi, nudi. Dentis primores supra 6. contigui, intermedii aequales, laterales conici paulo majores; infra totidem aequales, retusi, contigui. Canini solitarii, inferiores maximi, bifurcati; superiores remotiores, conici. Molares ubique 4. antici conici. Mamillae duae paulo pone penem; testes, in illo quem vidi, reconditi supra penem et ferotum vacuum. Color obsolete ferrugineus, postice et in artubus laetior, in dorso anticisque pedibus fusco undulatus, vertici nigricans. *Vellus* mollissimum, tenellum, cum sericeo nitore.

caudalis. Lingua tamen omnibus mollis, victus ex parte vegetabilis, confessus in clunes, incessus, aliaque Ursis similiores reddunt, quam Viverris.

Viverras appello omnes agilitate, gracilitate et flexilitate corporis, longitudine caudae, asperitate linguae, dentium numero majore et parvitate, diaeta animali, ab istis diversas, affinitate vero paene continuatas species; quales sunt Zibethica, Genetta, cum affinis, Fossana, Ichneumon majoris (*d*) minorisque varietatis, Lutra, Lutreola. Harum pleraeque circa genitalia sinus quosdam vel lacunas habent, sulcosque saltim externe inscriptos. Ultima proxime affinem habent Lutridem, quae tamen mihi potius ad Phocas referenda videtur (*e*).

Reliquas species omnes, gracilitate corporis Viverris licet similes, at dentibus, lingua laeviuscula, vellere laxo, teneriore, nobili, cauda ut plurimum brevior, pleraeque etiam in arboribus vivendi more diversas, neque in clunes confidentes, *Mustelino* generi relinquo, cujus species postea perlustrabimus.

Hac ratione, in quatuor genera digestam priorum farraginem, quum mihi fingo, *Guloni*, licet subambiguo animali, statio inter Meles assignanda videtur; certe neque cum *Cel. PENNANT* Ursis, neque cum LINNAEO Mustelis illum inferere Natura patitur; nec tamen satis distinctus est, ut peculiare genus constituere possit, quemadmodum KLEINIUS et BRISSONIUS (*f*) voluerunt, qui tamen Gulonem americanum, utpote melius sibi cognitum, prior

D 2

inter

d) Vidi a Capite B. Spei adlatam pellem *Ichneumonis*, quae a rostro ad anum 1. 10. 6. et cauda integrum pedem aequabat, apice nigrescente, totaque colore saturatiore, quam *Ichneumon* Indicus, nunquam *Lutreolae* molem aequans. Sinus inter anum et caudam.

e) In *Lutride* dentes primores supra seni, infra quaterni; corpus longissimum, aequabili crassitie; pedes pollicis a prioribus remotissimi, plantis solea coalita formam remorum phocae referentibus; cauda proportionem brevis. — Unde affinitas cum Phocis patet, inter quas atque Lutram hinc quasi concatenatio.

f) BRISSONIUS miro et proprio errore *Hyaenam* cum *Gulone* europaea in unum miscuit, atque *Hyaenae* nomine alienissima duo animalia, tanquam unicam speciem, proposuit (*Quadrup. gen. XXXIV.*)

inter Coatos, seu Meli affinia animalia, posterior inter Urfos collocarunt. — Si tamen Americanus Gulo tanquam specie distinctus accurata descriptione probetur, non male genus distinctum ex hisce binis et maxime opere affini specie, quam nomine *Viverrae capensis* primus delineavit *Celeberr.* SCHREBER (*Oper. ichnograph. Tab. 125.*), concinnabitur, habitumque mirè consentientem habebit.

Si solos *dentes* inspicias, quos systematici audacter, ubi re non differunt, circumscriptionibus suis discriminare student, ut characteres generum inde fallaces (pro tyronibus et ignaris) extorquere possint; tum quidem *Gulo* cum *Ursis* pariter et *Mele* convenit, et hi quoque a *Viverris*, *Viverrae* a *Mustelis* nonnisi gradu differunt. Celebratus etiam *Mustelarum* character, a dentibus primoribus infra alternis basi introrsum remotis petitus, plus minus etiam in *Viverris* in *Mele* in *Gulone*, imo in *Urso* quoque conspicuus est, — minus, quo rostrum animalis obtusus, majusque intes caninos inferiores intervallum; reliqua ut omittam. — Si *pedes* consulas, proportionem et formam eorum, unguiumque magnitudine et plantis toto calcaneo incedentibus itidem *Ursis* pariter et *Meli* similis est *Gulo*. — Natura velleris, glandulis circa anum, anatome etiam ab utrisque non abhorret. — Sed habitu, caudae villosae longitudine, brevitate pedum, moribus et unguium in pugna usu, similior est *Meli*; a quo tamen, pariter atque *Urso*, insigniter differt temperamento, quum neque pinguedinem sub pelle colligat, ut illi, neque hyberno sopore quiescat, sed per totam hyemem praedabundus vagatur. Atque in hoc utique aliqua cum genere canino indicatur affinitas, major certe, quam inter *Hyaenam* et *Meles* atque *Viverras*, propter subcaudales sinus, fingit BUFFONIUS (*hist. nat. edit. min. Vol. XIV. p. 359*). Atque haec de generica *Gulonis* affinitate, haecenus dubia visa, sufficiant; ad historiam et mores animalis veniam us.

Celebratissimum inter Zoologos europaeos animal, inde ab *Olai* MAGNI aetate, fuisse *Gulonem* quis non novit? — Apud antiquiores *Olai* auctores nullum ejus vestigium; Is vero primam ejus dedit notitiam, idemque primus fabularum de *Gulone* diu creditarum
fons

fons et origo; immo *Lupus* quoque *scythicus* ejusdem omnino a male
 descripto *Gulone* prognatus fuisse videtur. Ex *Olao* transiere nugae
 in GESNERI, ALDROVANDI, aliorumque scripta, ad quos, ne
 taedium repetitione excitem, lectores relego, quique novo addito
 errore *Gulonem* pro veterum *Hyaena* habuerunt, ipsam licet *Hyaena*
nam sub *Lupi marini* nomine cognitam tenerent. — Pleraque anti-
 quiorum commenta etiam KLEINIUS recenset (*quadr. p. 83.*) qui
 faniora primus de hoc Animali docuit et Iconem proposuit, ad exu-
 vias Dresdensis Gazophylacii deformatam quidem, attamen melio-
 rem fictitia priori laborantis inter arbores animalis pictura, quae ex
Olao ad alios transferat. — Praeter similem compilationem BUFFO-
 NIUS (*hist. Vol. XIII. p. 278. edit. min. XXVII. p. 71.*) primus
 docuit Animal borealis Americae, cujus notitia SARRASINO debe-
 tur, quodque EDWARDSIUS non admodum feliciter delineavit,
Gulonem transplantatam varietatem videri; cui sententiae ex assensu
Amicisf. PENNANT g), qui exuvias Americani animalis descripsit,
 non parum roboris accrescit.

Parum auxilii *Gulonem* historiam GUNNERUS in *Actor. Nidro-*
sienf. Vol. III. (version. germ. p. 123. Tab. 3. Fig. 5. 6.) ruditerque ani-
 mal ad farctas exuvias et cranium delineavit. — Sed novissime
 egregia protulit *Ol. GENBERG* in *Actis holmiensibus (An. 1773. Part.*
III. ubi et icones satis bonae, ad vivum animal delineatae, morum-
que in illo observatorum elegans descriptio legitur (h), cui subjun-

D 3

Sta

g) Ex EDWARDSIO quilibet americanum animal s. *Ursum luscum* LINⁿ distinctam pronun-
 ciaret speciem; sed praeter reliquos iconis defectus, illam quoque EDWARDSII halluci-
 nationem correxit PENNANTIUS, quod animali palmas tetradactylas tribuit. Veriorem
 quoque habitum exprimit PENNANTI icon (*Syn. quadr. p. 195. Tab. 20. Fig. 1.*) Nihilo
 minus *Gulonem* et *Ursum luscum* specie distinguendos esse mavult *Amicisf. ZIMMER-*
MANN in *spec. Zool. geogr. p. 310. seq.* qui tamen haud recte *Gulonem* in omnibus pedi-
 bus tetradactylum esse contra KLEINIUM asseruit, vitio forte speciminis, quod sub ocu-
 lis habuit, quodque (raro utique exemplo) in media Germania circa Helmstadium occi-
 sum Brunsvicensis Museum habet.

h) Excerpta quaedam huic adponam, quae ad complendam hancce historiam faciunt. —
 „Vegetabilibus nunquam adsuevit iste Catulus, quem Genberg observavit, quique ocidi-
 dus

Et ea, quae in Sibiria e relatione venatorum fere unanimi collegi, accuratiorque, quam data est, cum icone descriptio, satis completam tandem hujus animalis suppeditabunt cognitionem.

Intra Europam Gulones vix nisi in Alpibus Norvagiae, Lapponia, Poloniaeque sylvis, paulo frequentius dein per Russiae maxime boreales et sylvas regiones, praesertim circa Mare album, dantur. Sibiriae citerioris aprica, temperata, cultioraque vix ullos habent: tanto autem copiosiores supersunt in sylvis montanis regionum orientaliorum, et in toto boreali tractu, ubi per glaciale quoque oram extra sylvas vagantur. Rupestria et saltuosa loca, quammaxime deserta affectant et ab omni hominum habitatione longe fugiunt. Vivunt sine fixo habitaculo vagi et in nive cubant. Noctu praedantur, sed interdum quoque foras prodeunt, omnique anni tempore et tota praesertim hyeme esurientes grassantur, nulla unquam pinguedine

duus circiter captus fuisse videbatur. Lacte et carnibus, etiam coctis, immo his denique lubentius, pascebatur et delectabatur pinguedine. Interdum canis instar notos homines in campos sequebatur, nunquam otiosus, scandens in arbores, terram fodiens, cum variis quiquiliis ludens, aqua se inquinans, inque coeno vel arena volutabundus. Rodebat omnia, pecori non infestus, donec adoleferet. Trimestris a canibus se defendebat fortiter, neque fugato cane iracundiam prodebat. Irascebatur vero baculo caesus et usque ad lassitudinem agitabatur, donec lethargico somno obdormisceret, quo irac omnis oblivisceretur. Nunquam ultra sariatatem cibo se ingurgitare videbatur, imo porcos secum comestantes sine invidia ferebat; canes autem nunquam. Plures simul immisos canes foetido halitu emisso fugabat, alias odoris expers et munditiam velleris lambendo inque nive volutando curans. Adligatus praesertim interdum dormiebat, inquietus nocte. Subdum non illibenter cubabat, quamvis latibulum esset paratum. — Semestris ferocior factus est, tamen homini familiaris mansit, imo cum rupta catena in sylvam aufugisset, ad transeuntem forte notam ancillam in trabam denuo assiluit, seque demulceri et domum reduci passus est. Anniculus ferociebat magis et cum duobus magnis canibus ita confligit, ut nisi auxilio lato vix vivos dimisisset. Amabat ambrem et frigus et serobes hinc inde fodiebat. Jam feroc factus eum notis hominibus colludebat, ab ignotis baculo irritatus frendens eundem unguibus corripiebat. Canibus felibusque semper infestus visus est. Excrementis (albo graeco similibus) alvum liberans, terram canis adinstar pedibus retro projiciebat. — Caeterum Gulones in stabula fracto tecto, praedae causa, irrumperere, a natali loco nunquam longe abscedere, senioresque amissis dentibus formicis vivere, cet. addit HOLSTEN *l. c. p. 230. seq.* — Singulare phaenomenon, vix nisi e morbo et stupiditate quadam praeternaturali explicandum, de Gulone interdum ad itinerantes accedente, fustibusque occiso, refert GMELIN *Reise durch Sibirien 8vo. Vol. III. p. 402.*

dine lenti vel soporosi. Notissima res est inter venatores Sibiriae Gulonem, praesertim fame coactum, Luporum Vulpiumque vestigia legere; certe nusquam frequentius quam in ferreis decipulis supra vulpium vestigia in nive positae capiuntur. Videtur itaque Gulo, lentior ipse, sagaciora animalia e longinquo sectari, ut parta illorum industria et agilitate praeda viribus superior potiatur. Ipse enim Gulo pedibus parum valet, ut recentibus ejus vestigiis in nive inventis saepius illum venator pedibus assequi valeat. Potest autem diu continuare cursum, longissimasque vias conficere observatur. Praedam ipse non nisi ex insidiis assequitur et hyeme imprimis effosis muribus, leporibus, tetraonibusque gregatim sub nive cuniculantibus victitat. Penuria praedae tunc in decipulas crebro incidunt; seniores vero dolosi deceptacula evitare vel dejicere callent, ut eis sine periculo potiantur. Capta decipulis animalia crebro suffurantur, absentiumque venatorum tuguria saepe intrant, et pelles collectas lacerando corrumpunt. Effodiunt quoque cadavera et a venatoribus in nive altissima defossas carnes, quas partitis vicibus aliorum transferunt, quumque ultra saturitatem supererunt alimenta, secretis ea commodisque locis provide abscondunt. — Visi sunt equos in sylvis vagos lacerasse, ex insidiis callide suborti. Omnium etiam gentilium Sibiriae unanimi testimonio confirmatur Gulonem ad tramites ab Alcibus frequentatos in arbore excubias agere, vel Tarandos dejecto ex arbore musco adlicere, inque pabulantia animalia ex improvise desilire, quae tergora unguibus dentibusque lacerando interimunt. Varias alias astutias, quibus animalia dum cubant vel in profunda nive pascuntur, tibi circumspicere non possunt, adverso vento reptantes insultim opprimunt, venatores ubique narrant. Refert etiam versutiae Gulonis, canem in aqua prosequentem ex proposito mergentis, singulare exemplum *Ysbrandt IDES* (*Reize naar China, Amst. 1704. 4. p. 21.*) — Immo perhibent Tungusi Gulonem gnarum, quod Tarandi semel excitati tramite in circulum facto per nivem fugam facilitare solent, eosdem exagitare primo, dein in arborem facto tramiti imminentem ascendere et
Taran-

Tarandi fugam continuantis in ipso transitu dorsum occupare; Ego nec adfirmare ista ausim, de quibus dubito, nec subducere quae accepi. Homines sponte nunquam adoritur, sed periculo pressus summa iracundia se defendit. Exagitatam a canibus foetidissimum halitum emittere certum est, unde in Sibiria Russis in proverbium, ad perstringendum hospitem ingratum, adhibetur. Attamen mortui animalis odor naturalis, multum imminutus scilicet, vix pejor est, quam pisculentus spongiae fluviatilis foetor, paulove acrior et magis volatilis; quem neque dissectis glandulis ano adsidentibus fortiozem expertus sum. — Ubi potest in arbore salutem quaerit; sed si hoc non detur effugium in dorsum se projicit, collectisque unguibus canem excipit, primoque incurfu saepe longe projicit, vel laceratum dererret. Immo solis canibus vel robustissimis vix oppugnatur, quantumvis acriter in ejus perniciem ruentibus, unguibus tremendis, morsuque se defendens, neque demordens donec ossa confracta sentiat. Iracundus reducto naso, frontisque cute mire corrugata, frendens, ferissimum offert adspectum; alias astutiam in melancholico quasi vultu mixtam praeferens.

Coëunt Gulones autumno et feminam initio Octobris captam prima conceptionis signa exhibuisse e descriptione anatomica patet. Parere dicitur vere plerumque binos, rarius ternos, tumque in cavernis rupium, cavis arborum truncis, vel derelictis Melium speluncis delitescit, in quibus etiam alias lubenter cubant Gulones, nullo tamen certo adstricti habitaculo, neque proprio Marte spelaea fodientes.

Junior facile cicuratur, tumque ursi ridiculos mores refert, adfuescit domino et ursino more ablanditur, circumque palum, cui adligatus est, nunquam in plenum circulum, sed semicirculo horfum vorsum ambulat, caput quassans et subgrunniens.

Borealis illa de voracitate Gulonis fabula, quae tamdiu inter Europaeos floruit, Sibiriae venatoribus plane ignoratur, qui tamen frequentiore multo observant quam Lappones. — Interim nomina mire varia apud gentes Asiae borealis obtinuit, diciturque:

Sirae-

Siraenis, *Ssàn* et *Laatschig*;

Permaecis, *Lána*;

Vorjacis, *Laagdsék*;

Vogulis, *kimmit* vel *kihnt*, itemque *Tolmach* i. e. Fur;

Ostiacis ad Irin, *Lótschik*;

— — berefoviensibus, *Lolmach* (Fur);

— — circa Narym, *Ungóntsch*;

— — ad Kasamnem, *kúne*;

— — circa Surgut, *kymlych* vel *Jugóntsch*;

Samojedis orientalibus, *Bógedi*;

— — occidentalibus, *Jengyné*;

— — koibalis, *Müngenä*;

— — monticulis, *Hungeretö* vel *Dshibke*;

Arinzis, *Chaestap*;

Affanis et kotowzis, *Peschtap*;

Tawjinzis, *Bintifchi*;

Tungufis ad Jeniseam, *Jentáki*;

— — ad Chatangam, *Mentukön*;

— — baicalensibus, *Tompatscháu*;

— — Lamutis, *Onáki*;

Mongolice, *Dsége* vel *Dségen*;

Tataris ad Jeniseam, *Okno* vel *kahna*;

Jacutis, *Sögen*;

Koraecis, *Chaeppeí*;

Kamtschadalis, *Tymi* vel *Tümmi*;

Japonensibus (apud kurilos enim non datur Gulo) *Mudshina*.

Quibus si addideris Russo-Slavonicum *Rossomák*, habebis omnes per borealem Asiam usitatas Gulonis appellationes.

Pellis Gulonis, sed a Zibellinae aliarumque pellium nobiliorum valore et pulcritudine longissime distat. Habet enim, praesertim in

Sibiria, pilum (i) paene setosum, longum, rudem, licet laevore et nigredine se commendet. Hinc plebejis fere tantum hominibus pro mitris, similibusque. in usu est. Pedum quoque nigerrimorum, strictoque sed durissimo pilo vestitorum pelles singillatim veniunt, chirothecis hybernis exornandis. Aestimantur Gulonum pelles, quae maximam partem sunt nigrae, nullo paene vel exiguo halone ab hypochondriis ad caudam semicirculari reliquo; quales in densissimis et montanis sylvis potissimum nascuntur, Jacutis ad mitras ornandas praesertim pretiosae. Multo frequentiores sunt corpore majorem partem fusco, dorsi area (quod *Skowrodà* i. e. Frictorium ferreum Russi appellant) sola atra, halone gryseo pallescente cincta. Pessimi in apricis orientalis Sibiriae et arctica plaga habentur, halone lato pallido conspicui, quos Kamtschadalii maxime pro foeminarum ornatu expetunt (*Spicil. Zool. Fasc. V. p. 9.*) Immo vidi rariorem varietatem plaga utriusque lateris alba plus spatii, quam niger color, occupante, in scapulis subconfluente, area item lata inter oculos et aures transversa alba, caudaque praeter basin et apicem alba. Audivi etiam circa Jeniseam urbem aliquando plane albidum observatum fuisse Gulonem. — Pauci in Sibiria captorum Mongalis et Sinis venduntur et vix ulli in Russiam adferuntur. Pretium pellis a 2 ad 4 Rublones in loco variat, rarissime vero tres excedit pro nigerrimis.

BASTERUS in *Actor. Harlemens. Vol. XIV.* de pilis animalium agens, Gulonis pilos triquetros esse dixit; quod an in Americanas pelles quadret, videant quibus tales ad manus sunt. In Sibiricis certe et Russicis pili omnes teretes microscopio apparent, sectique circulare fere lumen exhibent.

DESCRIP-

i) Americani Gulonis pellis, uti fulvescente halonis colore multum differt, ita et multo tene-riorem pilum habet, et ab Europaeis ad indumenta manuum hyberna expetitur. In Sibiria tales observantur nunquam.

DESCRPTIO
GULONIS SIBIRICI.

Tab. II.

Major Mele, sed gracilior; habitu singulari inter Urfum quasi et Mustelam medio.

Caput crassum, cranii vertice convexo, musculisque masticatoriis gibbum. *Rostrum* urfino brevius, conico-obtusum.

Nasus caninus, nudus, niger, supra nares latior, gibbulus; nares lunatae; septum angulo usque in labii marginem excurrens, sulco striae septi continuato divisum.

Os rictu late rescisso; *labia* tenuiora caninis, tenuissime pilosa. *Mustaces* parvissimi, breves, inordinate sparsi, utrinque ad nasum et in mento. *Verruca* supra-ocularis oblique oblonga, setis tribus, pilis pluribus; parotica utrinque ad basin rostri bifeta.

Dentes primores (Tab. II. A.) supra intermedii aequales, extimus utrinque major, conicus, robustus; *infra* duo medii minores, proximi basi interiores, extimi crassiores, omnes retuso-truncati. — *Canini* teretes, conici, robustissimi, obtusiusculi, superiores paulo majores. — *Molares* caninis continuati, proximus utrinque minutus, retusus, porro inferius conoideus, tum supra infraque duo utrinque triangulati, cuspide compressa obtusa; demum maximus in utraque maxilla tuberculato-lacerus, cui postice interior adstat parvulus, obtusus, superiori maxillae paulo major: adeoque molares supra 10. infra 12. dentesque in summa 38.

Oculi ad basin rostri minusculi, obscuri; *Palpebrae* margine nudo, nigro; *Periophthalmium* ad dimidias corneas prolixum, limbo lato, fusco.

Aures breves, capiti appressae, angulo rotundatae, postico margine versus basin lamella exterius accessoria, latiuscula duplicato:

tragus insignis ante incisuram externam; atrium meatus auditorii spatiosum, crista cartilaginea introrsum obliqua inaequali, antitrago-que e fundo auris insigni sinuosum.

Collum longiusculum; *truncus* gracilis, macilentus.

Artus ursinis breviores, crassissimi, robustissimi, villosi. *Plantae* calcaneis incedentes, ut *palmae* pentadactylae; *Soleae* pedum totae, praeter tuber digitorum, sub unguibus, callumque reniformem transversum ad digitorum ortum, villo denso, grosso hirtae. *Digitorum* proportio in palmis plantisque eadem; pollices breviores; *plicae* crassae corii inter omnes digitos, ad ultimum fere articulum pertingentes, laxaeque connectentes praesertim palmas, late expansiles. *Ungues* pallidi, validissimi, acutissimi, adunci et compressi

Cauda cruribus posticis brevior, sed tota villis diffusis, usque ad $6\frac{1}{2}$ poli. longis, consistentia equinae jubae similibus jubata, cumque villo extensa crura subaequat.

Vellus sine futuris, ursinum, in capite strictum, breve, tenuissimum versus rostrum; in extremis artubus pili rigidi, nitide laevigati; in reliquo corpore hirti, rudes, nitentes, longissimi circa clunes et per fasciam albidam lateralem, ubi teneriores, (ad 2. 9. 11), breviores per latera et cervicem (2. 10. 11), magisque sub abdomine (2. 6. 11).

Color rostri fusco-nigricans; area lunata inter oculos et aures pilis cinereis, summitate nigris canescit; vertex et cervix pilis canis mixta nigricant. — Subtus totum animal a gula ad caudam, itemque artus et cauda aterrima. A Scapulis fascia lata, arcuata, cinereo-vel gryseo-albida utrinque per latera descendens, supra caudae basin compari unita; spatium fasciis inclusum s. ephippium (longitudine ultra pedem, latitudine 8 ad 9 poli.) aterrimum, (in nigrioribus in cervicem continuatum) pilo diverso, nitido, aequali, bipollicaris altitudinis. — *Lanugo* inter villos ad cutem fusco-cinereascens, in area dorsali magis fusca, in fascia laterali albescens, subtus vero ferru-

ferruginea, intensius in ventre; unde macula oblonga umbilicalis, quae sola lanugine longiore constat, intense ferruginea.

Mammæ in femina sex, duo interfemorales, quatuor abdominales, omnes subaequidistantes, anticae paulo magis remotae. *Vulva* prope anum antice lobo cutaceo producto; *plica* cutis lunata brevis, antrorsum curvata, inter plicam et anum.

M E N S U R A E.

Pondus feminae macilentae, quam hyeme dissectui, viginti duo libras medicas cum uncia una explevit; *STELLERUS* vero descripsit marem in Kamtschatka pinguem, cui 50 librarum pondus tribuit, longitudinem ferè $2\frac{3}{4}$ pedum, praeter caudam pedalem. In nostra:

Longitudo tota a summo naso ad anum	2. 6. 6.
— — caudae sine villo	0. 6. 8.
— — capitis a naso ad nucham	0. 6. 8.
Distancia oculi a naso	0. 2. 3.
— — inter oculos et aures	0. 1. $10\frac{1}{2}$.
— — inter nares	0. 0. $3\frac{1}{2}$.
— — inter canthos oculorum filo	0. 2. 1.
— — — per axin directam	0. 1. 8.
Latitudo nasi	0. 0. $9\frac{2}{3}$.
Circumferentia rictus oris	0. 4. 10.
Longitudo dentium caninorum supra	0. 0. 9.
— — eorundem infra	0. 0. 8.
Circumferentia caninorum basi	0. 1. $2\frac{1}{2}$.
Latitudo incisorum simul superiorum	0. 0. 9.
— — collectiva inferiorum	0. 0. $6\frac{1}{2}$.
Auris altitudo a vertice	0. 0. 10.
— — ab incisura externa	0. 1. 9.
— circumferentia basi a margine uno ad alterum	0. 1. 10.
Aurium distantia per verticem	0. 5. 0.

Aurium distantia per collum circumducto filo	o.	7.	o.
Circumferentia nasi extremi	o.	3.	o.
— — — rostri per apicem mandibulae	o.	5.	10.
— — — — prope oculos	o.	7.	4.
— — — capitis pone oculos	o.	9.	10.
— — — — per medias aures et parot. gibbas	1.	1.	5.
Longitudo colli	o.	3.	8.
Circumferentia colli	o.	11.	4.
— — thoracis ad armos	1.	2.	3.
— — medio corpore ubi amplisf.	1.	4.	9.
— — ad lilia	1.	4.	7.
— — baseos caudae	o.	3.	2.
Ab intervallo scapular. ad ungues palmae	1.	2.	3.
A spina lumbari ad extr. ungu. plantae	1.	5.	5.
Longitudo antibrachii	o.	4.	6 $\frac{1}{2}$.
— — palmae a flexura ad extr. ungu.	o.	4.	7.
— — metacarpi medii digiti	o.	1.	8.
— — phalangis primae	o.	1.	o.
— — — — secundae	o.	o.	9.
— — unguis cum articulo	o.	1.	2.
— — pollicis primae phal.	o.	o.	11.
— — — — secundae	o.	o.	9.
— — unguis pollicis robustioris	o.	o.	11.
Circumferentia antibrachii basi	o.	6.	3.
— — — ad carpum	o.	4.	11.
— — — carpi ipsius	o.	5.	6.
Longitudo tibiae	o.	6.	o.
Ejusdem latitudo	o.	2.	o.
— — circumferentia basi	o.	6.	8.
— — ad calcaneum	o.	4.	3.
Longitudo plantae a calcaneo ad ungues	o.	6.	11.
— — tarfi rotius	o.	2.	o.

Circum-

Circumferentia tarfi	-	-	-	-	0.	4.	0.
- - - metatarfi	-	-	-	-	0.	5.	0.
Longitudo metatarfi medii digiti	-	-	-	-	0.	2.	3.
- - - phalangis primae	-	-	-	-	0.	0.	11 $\frac{2}{3}$.
- - - - - secundae	-	-	-	-	0.	0.	8.
- - - unguis cum articulo	-	-	-	-	0.	0.	11.
- - - metacarpi pollicis	-	-	-	-	0.	1.	10.
- - - phalangis ejusdem	-	-	-	-	0.	0.	9.
- - - unguis pollicaris	-	-	-	-	0.	0.	11.
Latitudo unguum basi	-	-	-	-	0.	0.	4.
- - - palmae	-	-	-	-	0.	2.	10.
- - - plantae	-	-	-	-	0.	2.	8.

A N A T O M E.

Corpus totum macilentum in nostro, et sine pinguedine; at STELLERUS refert pinguedinem albam, copiosam totum corpus, praeter caput, collum et artus obvelasse suo, in peritoneo et circa genitalia digiti crassitie. Glomus adipis clavatus peritonei sub linea alba abdominis.

Omentum intestina omnia obvolvens, satis pingue, etiam in nostro; ut et mesenterium. In duplicatura omenti haerebat LUMBRICUS, renalium Lupi simillimus, pedali longior, sed calamo tenuior rubens, vena rubra longitudinali, altero extremo ore dilatato fuctorio, altero acuto.

Ventriculus totam sinistram superiorem partem cavi abdominalis occupat, hepate vix ultra cardiam extenso.

Hepar pondere unciar. 10. cum 3 drachm. septemlobatum: *lobus sinister* erat explanatus, ovali oblongus, vix cohaerens cum *portione media* trifida: hujus lobus *sinisterior* subtriquetro-complanatus, ligulatus, productior; *medius* minor, apice bilamellatus, interiusque circa *cystidem* felleam margine tenui varie incisus, inque ipsa

ipsa incisura brevissimo quasi lobulo cystidi incumbens; *dexterrimus* mediorum lobus cystidem adnatam gerens crassior, ovalis. *Dexterrimus* lobus major reliquis, ovali-acutus, apice duplicato, basi externe incisus. *Subjectus* illi triqueter, angulis ligulato-productus et sub medio *Spigelianus* elongatus triqueter, angulo quovis circa medium lobulo incisi, unus deorsum, duo sursum spectante incisura.

Cystis mediocris subglobosa, collo longo cylindraceo producta, tota longa 1." 8." at solum collum 7."

Lien oblongus, laete rubens, altero extremo latior, lobuloque marginali incisus; pondere $6\frac{1}{2}$ drachm. longitudine 6." 2." latitudine 1." 5." superioris extremi summa.

Pancreas maximum, duodecim pollicum longitudinem aequat, sinistra extremitate crassius et clavatum, dextra secundum duodeni flexuram curvatum.

Ventriculus amplissimus, praesertim fundo, dextrorsum subito adtenuatus, extremo versus pylorum brevi curvatura reflexo versus oesophagum; membrana interior in plicas obliquas, laxas composita, ut dilatationem tunicarum exteriorum facilius admitteret. Axis ventriculi inflati 9." 8." at circumferentia ab oesophago per arcum majorem ducto filo usque ad pylorum 1.' 10." 9." Portio reflexa 4." 4." distantia oesophagi a sinu flexurae 3." 9." circumferentia oesophagi 2." 6." fundi ventriculi 1.' 2." 5." circumferentia amplissima dexterius ad oesophagum 1.' 3." 6." portio reflexae 6." pylori 2." 2."

Intestinum sine ulla interstinctione a pyloro usque ad anum continuum, duodeno et initio jejuni amplioribus, ileo tenuiore, excrementitio intestino, quod (contentis dignoscendum) fere dimidium totius tractus efficit, versus anum denuo ampliore. Longitudo tota intestini tredecim pedes aequavit; circumferentia duodeni inflati 3." Ilei 2." 7." recti 2." 10." — In Jejunio *Ascaris* spithamæ a longitudine $5\frac{1}{2}$ pollicum. *Glandulae* ad anum valde conspicuae.

Renes non, ut in Urso vel Lutra, lobati, sed caninis similes, duobus ultimis costis spuris usque ad medium incumbentes; dexter tantillo anterior.

Vesica

Vesica urinaria insignis, fibris robustissimis firmata, ovato-oblonga; longitudine 3." 5."^{'''} circumferentia 6." 3."^{'''}

Uteri vagina constricta, cornua dilatata, foecundata, longitudine 3." 6."^{'''} calamo in medio ampliora, extremitate ductu serpentino aucta, incluso (una cum ovariis) intra capsulam peritonaei, exiguo orificio subtus hiantem, per quod instar folliculi potest inflari, licet lobulo pinguedinis obturatum. *Ovarium* dextrum duobus, sinistrum item duobus corporibus luteis incipientibus protuberabant. *Cornua* uteri mucoscatentia, cui in media ampliore parte innatabant *vesiculae* hyalino fuscescentes, in dextro cornu duo, in sinistro unica, mole grani miliacei; sed insuper adhuc aderant in sinistro duae aliae exilissimae, vix arenula majores, satis forti tamen e membrana factae.

Penis mari (secundum STELLERUM) osseus, ut in cane, re-ctiusculus.

In *SCELETO*: *costae* sexdecim parum, adeoque uno pari plures, quam in Mele; *verae* decem, quarum duo primae cartilagine coadunata manubrio insertae. E *spuriis* par primum inhaeret angulo cartilaginis ensiformis; quatuor utrinque sequentes his adnexae; infimae utrinque duo musculis inhaerentes, penultima cartilagine adtenuata, ultima brevi, mucico.

Sterni manubrium antrorsum mucrone obtuso productum (1." 4."^{'''}); corpus e vertebrae sex compositum (4." 3."^{'''}); cartilago ensata adtenuata (1." 8."^{'''}).

Vertebrae lumbares tantum quinae, caudae duodecim. Longitudo vertebrarum colli simul 4." dorsaliu[m] 10." 13."^{'''} lumbalium 4." 4."^{'''} ossis sacri 2."

Claviculae (k) musculis inhaerentes, minimae longitudine 8."^{'''} arcuatae (vid. Fig. B b.) *Humeri* longitudine 5." 2."^{'''}

Lingua obstissima papillis minimis, acutis, retrorsum imbricatis, vix ad sensum asperis.

VIVER-

k) Clavicularum rudimenta in Feris paene omnibus, ut infra dicam, inveni. — In *Tabula II*, inferius ad B. tres e diversis animalibus claviculas, quibus deesse credebantur, naturali magnitudine delineavi; ad a. Lutrae vulgaris; ad b. Gulonis et ad c. Melis vulgaris europaeae.

VIVERRA

LUTREOLA.

Animalculum, quod *Ill. LINNAEUS* eleganti et aptissimo *Lutreo-
lae l)* nomine designavit, licet Europae incola, attamen Zoo-
logis hodiernis obscurum mansit, donec a *Joh. LECHE* in *Actor.
Holmiens. Vol. XXI. (vers. german. p. 292. seq.)* descriptum atque
mediocri illustratum fuit Icone. Vestigia tamen apud varios aucto-
res extant in pluribus Europae locis utcunque observatum fuisse.
Jam apud *ARISTOTELEM de hist. animal. Lib. VIII. cap. 5.)* cum
aliis amphibii quadrupedibus, Enydri s. Lutra, Castore atque La-
tace (*m*) (quem e Castore male viso et relato fictum esse crediderim)
nominatur *Satherion*, qua sub appellatione *Augustin. NIPHUS (com-
mentar. Libr. VIII. cap. 5.)* aliique, quos inter etiam *BUFFONIUS*
(*hist. nat. ed. min. XXVII. p. 118.*) male *Zibellinam*, ab aquis alie-
nissimam, intellexerunt, quod vero nostram Lutreolam significare
eo minus dubito, quum pellis hujus non ignobilis, praesentiaque in
australibus quoque Russiae atque Poloniae provinciis hoc suadeant,
unde Graecis facile innotuit, quin forte per Thraciam usque ad con-
finia

l) *Mustela Lutreola LIN. Faun. su. II. n. 13. Syst. Nat. Ed. XII. p. 66. sp. 3.* nomina ibi
recensentur Suecicum *Maenk*, Fennicum *Tieburi*; quod *Tubkuri* scribunt *LECHE* et
GADD (Beskrifning öfwer Hwittis-sökn, p. 39.

m) *Latax* secundum *ARISTOTELEM* latior lutra est, dentes habet robustos, quibus noctu
plerumque egrediens virgulta proxima velut ferro praecidit. Hoc in nullam feram, immo
in nullum quadrupes aquas dulces frequentans praeterquam in Castorem quadrare potest.
Quod vero pilum durum, specie inter Vituli marini et Cervi medium dicit, id quoque
superiori pilo Castoris non ita inepte convenit. Videtur ex aliorum relationibus *ARISTO-
TELES* de Castore duplex creasse animal. Certe *Latacis* nomen in Lutreolam, cui a
RZACZINSKIO applicatur, detorqueri nequit.

finia Graeciae inquilina est. — Minus etiam dubium pro Lutreola habendam esse *Noërzam* Germanorum apud ALBERTUM M. JONSTON. *quadr. p. 155.*), in remotissimis nemorum penetralibus viventem, putidi odoris, Martis magnitudine, pilis ad Lutrae colorem accedentibus, eandemque AGRICOLAE, quam hic in vastis sylvis inter Suevum et Vistulam reperiri prodidit, GESNERUS e Lithuania afferri a pellionibus acceperat; licet hic, magis rufas Putorii praedicans, alius potius animalis e Mustelino genere pelles sub hoc nomine accepisse mihi videatur. Nomen etiam *Noërza*, quo auctores isti sunt usi, Slavonicae omnino originis et scriptionis forte vitio a *Nurek* Polonica vel *Norca* Ruthenis usitata Lutreolae appellatione nata est, quae ipsa animalculum antris delitescens (*n*) significat.

Porro de Lutreola mihi videtur intelligendus *Rob. SIBBALD* (*Scot. illustr. p. 11.*) ubi mentionem facit animalculi in regione *Caithness* vulgaris, apud Scotos *Lavellan* dicti, aquas frequentantis, mustelino colore et capite, quod halitu armentis noceat. Suspiciatur tamen *Cel. PENNANT* (*Itin. Scotic. prior. p. 175.*) *Soricem* aquaticum hoc nomine apud Scotos intelligi.

Nunquam dubitavi, neque dubitari potest, ipsam Lutreolam esse animal illud Americae borealis, cujus itineratores Angli sub nomine *Minx* (*o*) mentionem faciunt. Vidi enim exuvias Lutreolae e

F 2

Canada

n) *Norà* Ruthenorum lingua *antrum*.

o) *LAWSON nat. hist. of Carolina p. 122.* a *PENNANTO* citatus, qui etiam quaedam e literis *BARTRAMI* ad optimum *COLLINSONUM* retulit. Itemque *BRICKELL nat. hist. of Northcarolina p. 118.* cujus locum subjungo: „The *Minx* is a small animal, much like the english *Fillimart* or *Polecat*, being long, slender & every way like him. The haunts of these Beasts are chiefly in the marshes by the Seaside & Saltwater, where they live on Fish, Fowl, Mice and Insects. They are very bold Thieves and will steal Fish or fowl from you in the Night & will venture to take it even under your head when you are asleep. They are likewise found great way up the rivers, in whose banks they make holes & live, which is known by the great quantities of fresh water *Musselshells*, that lye at the Mouth of their holes. They are great Enemies to the *Tortoise* & *Terebens* (*Testudo terrestris*) whose Eggs they find & scratch out of the holes in the Sand, which they quikly devour, as the *Raccoons* & *Crows* do“. — Vide etiam apud *LA HONTAN Vol. I. p. 232.* *Animal Foutereau* gallice dictum.

Canada missas, russicis simillimas, in *Museo Academiae Lugduno-batavae*; facitque Lutreolae inter animalia borealis Americae mentionem FORSTER in *Actor. anglic. Vol. LXII. p. 371.* ubi ab accolis Freti Hudsonis *Jackash* vocari relatum est. Consentientem habeo *Amiciss.* PENNANT (*Syn. quadr. p. 240.*) qui etiam verosimilem prioris appellationis (*Minx*) in America receptae derivationem, a Sueco nomine *Maenk* in Americam per Colonos translato, interque Anglos depravato, proposuit.

Mirum tamen est, quod Lutreola, Europae cum America boreali communis, per universam Sibiriam exulet. Namque licet in ipsis Montibus Uralensibus, qui Sibiriam a Russia determinant, a parte occidentali ad rivulos satis frequens capitur, tamen ultra alpestem illum tractum ad orientem nusquam in proxima Sibiria, nedum in orientaliore ejus parte, per quam animalia utriusque orbis communia in Americam transiisse vulgo creduntur, nunquam visam vel auditam Lutreolam certum est. Quum viventium in aqua maxime Ranas et Cancros amet et pro cibo seligat, in promptu ratio est, quare idem animali, qui Cancris, a Natura quasi limes positus sit. Cancris nempe (ut in *Spicil. Zool. Fasc. IX. p. 81.* docui) ab ipsis Uralensibus M. per omnem Sibiriam fluentis ad Mare glaciale tendentibus defunt. Lutreola igitur in Sibiriae rivulos et cancris destitutos et ranis testaceisque paene vacuos non transiit, multoque minus per Sibiriam speciem propagavit.

In Russia solum Lutreolae habitaculum sunt rivuli minores atque rapidiores, sylvestribus et elatis ripis inclusi, in quibus sibi antrum vel inter arborum radices prope aquam, vel interdum exitu sub ipsam aquam deducto parat. Piscibus non vesci sed maxime ranis cancrisque inhiare, dissectorum contenta et odor minime pisculentus, extra dubium ponunt. LECHEUS quoque sola cancrorum fragmenta in ventriculo invenerat. — Dicitur autem anatum rivis innatantes pullos haud raro submersos rapere, aequae diu ac Lutra sub aquis durans, dexterrimeque natans et fundum legens, respirandi vero gratia vix rostro supra aquam eminens. Caruli in
antris

antris tempore verno reperiri solent, usque ad septenos. Capitur autem ope canum, qui effluvia ejus valde amant et acriter sectantur, antra investigando, eaque vel effodiendo vel decipulas statuendo. A Cane tunc comprehensa clamorem captae Picae aemulum edit.

Recens captum animal posteriore corporis parte moschum haud ingratis spirat; et carnes, licet diu maceratae, non facile corrumpuntur, ullumve foetorem concipiunt, quod in nullo alio, praesertim ferarum e censu, animali observare datum fuit. — Pellis, propter quam capitur, hyemali praesertim tempore, quum pilis longiusculis laevigatis, fusco-nigris splendet, peiores Zibellinas quodammodo imitatur, pretioque proportionem magnitudinis satis insigni, saepe ultra Rublonem, redimitur et a mercatoribus potissimum ad Turcas deportatur, immo saepe pro Zibellina ignavis obtruditur. Aestate longiores praesertim pili, quibus Lutram refert, defluunt, tumque vellus magis gryseum et dilutum apparet, nec hili aestimatur; quales forte pelles GERNERUS viderat. Vix ullam alias varietatem observavi; dicitur tamen in borealioribus Casanensis regni Lutreola plane alba raro exemplo capta fuisse.

Praeter supra jam memorata nomina Lutreolae, solet a Tataris *Schäfschkä*, itemque *Sfu-Kisch* (Cebella aquatica) appellari. Prius nomen rivulo in Sok fl. influenti impositum deprehendi, uti russicum (*Norka*) coloniae cuidam Germanorum, inter Ilowlam et Medwedizam fluvios sitae, impositum est. Circa ista enim fluvia, ut in Russia boreali et Fennonia frequentat Lutreola, adeoque a 65to ad 50^{imum} minime gradum latitudinis borealis vivit.

Gracilitate mira, longitudine colli atque trunci, pedumque brevitate, situ, versatilitate (quo fit ut trunco applicati in mortuo animali vellere fere lateant) Lutreola nulli animalium praeter Lutram et Ichneumonem comparari potest. Eaque affinitate, lingua subaspera, caudae minori villositate, vellerisque natura et incessu tardiore, extenso trunco proserpente, nec desultorio, maxime ad *Viverras* trahitur, alias, ut ipsa quoque Lutra et Ichneumon) capitibus forma et pedum brevitate ad Mustelas accedens. — Sinus veno-

fos pro derivando sanguine, dum urinatur animal, observare nullos potui, sed aliquam inter aortam et ventriculum pulmonalem cordis communicationem in descriptione anatomica tradam.

In dissectione Lutreolae eodemque tempore comparati Putorii omnium primum (1768.) detexi clavicularum perexigua rudimena, quas animalibus ex ordine Ferarum plerisque deesse Zootomi usque ad D'AUBENTONUM fere omnes crediderant. In fe:is postea dissectis omnibus (solo Urso excepto) easdem constanter supra inferiorem terminum mastoideorum, ad marginem superiorem pectoralis majoris in cellulosa libere positas humero quam sterno propiores, adinveni; quumque in Lutreola adeo minutae sint, ut vix delineari mereantur, hac occasione TABULAE III. Fig. 1. delineavi e Lynce vulgari (*lit. a.*), e Putorio maximo (*lit. b.*), Ermineo (*lit. c.*) et (*lit. d.*) Mustela gale f. *nivali* LINNAEI (*p*) desumptas sinistri lateris claviculas, quemadmodum TAB. II. Fig. A. e Lutra, Gulone atque Mele exhibitae sunt, infraque ex aliis adhuc Mustelis dabuntur. — Qui omnia in certos fines a Natura instituta esse jactant, cuinam utilitati minurula ista clavicularum quasi germina in feris, immo et in Leporibus auritis (qui soli ex ordine Glirium imperfectas habent), cellulosae libere inhaerentia, neque ligando brachio nec firmandis musculis servientia, praedestinata dicent?

DESCRPTIO VIVERRAE LUTREOLAE.

Tab. III. Fig. 1.

Magnitudo circiter Putorii, habitus Lutrae. *Caput* minus crassum, vertice plano.

Nasus

p) LINNAEUS Mustelam europaeam vulgarem, quae in temperatis colorem hyeme, non magis quam Sciuri, mutat, varietatem Ermineae facere in novissimis *Systematis* editionibus pergit; contra Mustelam eandem in borealibus, ut et per totam Russiam Sibiriamque, hyeme,

Nasus nudus, caninus, *fria* bipartitus, niger. *Mystaces* nigri 5. ordinum, inferiorum longioribus ad parotides fere pertingentibus, superiore utrinque ordine magis distante. *Verruca* subgularis bipilis; pone oris angulos bipilis; supraciliaris cantho antico respondens oblonga, pilis circiter quinis, inaequalibus obsita.

Dentes primores simillimi Putorio, praesertim superius; *inferi* alterni quidem basi magis interiores, attamen extus inter reliquos aequabili fere serie conspicui, cum contra in Mustelis plane introrsum remoti. *Canini* proportionem minores, quam Putorio. *Molares* subsimiles, *supra* scilicet utrimque 4, primo minuto conico, secundo triangulari, tertio maximo tridentato, ultimo transverso tuberculato; *infra* confertioribus utrimque 5, primo minimo secundoque conicis, tertio triangulari, quarto lacero, quinto postico exiguo tuberculato.

Lingua explanata, papillis acutis aequaliter et confertim imbricata, medio *fria* laevi. *Palatum* rugis septenis, quarum tres priores integrae, arcuatae, reliquae bipartitae et postrema subduplicato-varicosa.

Palpebrae usque ad marginem nigrum pilosae; ciliae nullae. *Oculi* naso quam auribus propiores; *Irides* obscure luteae; Periophthalmium ad mediam pupillam deductile, transversum, limbo nigro.

Auriculae lunatae, intus cinereo-villosae, vix obtuso angulo prominulae, capiti applicatae vellere paene latent.

Corpus gracillimum, elongatum, alvo versus posteriora ventricosum.

Pedes brevissimi, corpori (in mortuo animali, fere ut Lacertis) arte applicabiles, femoribus totis intra pellem, postici sub extremo corporis retro extensiles. *Palmae plantaeque* pentadactylae, pollicibus brevioribus, digitis mediis duobus subaequalibus, omnibus *plica* corii ad basin connexi, in plantis ulterius (*Tab. III. Fig. 1. A.* palma, *B.* planta subtus inspectae). *Soleae* pedum pilosae, obsoletius fuscae, solo

hyeme, ut Ermines, candidam, in distinctam et novam speciem erexit. Vid. *Itinerar. Vol. I. p. 129. not.* ubi hallucinationem istam exposui.

solo callo medio cordato et apicibus digitorum nudis. *Ungues* forde pallidi, pilis longiusculis circumvallati.

Cauda longitudini corporis subfœsquitripla, corpore villosior et nigrior, teres.

Vellus laevissimum, nitidissimum, pilis vix $\frac{3}{4}$ pollicis superantibus, Lutrae subaemulum lanugine fusco-cinerea foetum. *Color* fuscus, vel castaneo nigrescens, subtus (lanugine praedominante) obsoletius; artus caudaque nigriora. Labium superius a naso ad mystaces, maxilla inferior paene tota usque ad rictus angulos alba. Litura parva alba sub collo, paulo ante sternum.

Anus ad caudam lunatus, margine postico rugoso; *vulva* proxime ante anum connivens, lobulo extus piloso protecta, in quo intus caruncula, urethrae apertura notata. *Papillae* mammarum vellere latentes, areola nuda vix ulla, omnes abdominales, a dextro latere tres, a sinistro quatuor postremae inguinales oppositae, reliquae in quincunces fere ordinatae.

M E N S U R A E.

Pondus feminae praesertim pro descriptione adhibitae, circa fontes Sok fluvii captae, unciarum XXIV. cum scrupulo.

Longitudo tota a naso ad basin caudae	1. ^l 1. ^{ll} 11. ^{lll}
— — capitis a naso ad tuberc. occip.	0. 2. 7.
Latitudo capitis summa ad Zygomata	0. 1. 4.
Circumferentia rostri	0. 2. 2.
— — — capitis ad oculos	0. 2. 11.
— — — — inter oculos et aures	0. 4. 0.
— — — oris ab uno angulo ad alterum	0. 1. 8.
Intervallum narium	0. 0. 2.
Distantia oculi a naso	0. 0. 8.
— — ab oculo ad aurem	0. 0. 6 $\frac{2}{3}$.
Fissura palpebrarum	0. 0. 4.

Apertu-

Apertura oculi vix ultra	o. 1	o. 11	2. 111
Longitudo pili longiff. in mystace	o.	1.	4. 1/2.
Distantia canthorum oculi filo	o.	1.	1/4.
— — eadem per axin	o.	o.	8.
Altitudo auricularum	o.	o.	4.
Latitudo ejusdem	o.	o.	8. 1/2.
Intervallum aurium filo per collum circumducto	o.	2.	6.
Longitudo colli	o.	2.	o.
Circumferentia colli	o.	4.	9.
— — — thoracis ad armos	o.	5.	4.
— — — — — in medio corpore	o.	6.	4.
— — — alvi ad femora	o.	7.	6.
Longitudo caudae ab ano	o.	4.	11.
— — pilorum apicem exsuperantium	o.	o.	8. 1/2.
Circumferentia caudae ad basin	o.	1.	10.
Longitudo antibrachii	o.	1.	7.
Latitudo brachii ad flexuram	o.	o.	7. 1/2.
Circumferentia carpi	o.	1.	5. 1/4.
Longitudo palmae	o.	1.	7.
— — unguium majorum	o.	o.	4. 1/3.
— — tibiae a genu ad talum	o.	1.	10.
Latitudo ejusdem ad genua	o.	1.	2. 1/2.
Circumferentia ejusdem ad tarsum	o.	1.	10.
— — — metatarfi	o.	1.	5. 1/2.
Longitudo plantae a calcaneo	o.	2.	1. 1/2.
— — unguis medii	o.	o.	3. 1/4.
Latitudo expansae palmae	o.	o.	11.
— — plantae	o.	1.	o.

ANATOMIE.

Pinguedo in inguinibus et circa genitalia copiosa, flava, oleosa, per hypogastrium, ilia et majorem alvi partem expansa; sub armis item satis copiosa, cum nidulante glandula lymphatica rubicunda, mole fere pisi ovali, molli, adposita fasciculo musculofo subaxillari ad panniculum musculosum subcutaneum misso.

Panniculus musculosus insignis, maxime per latera et superiora abdominis, cujus cum musculis cohaeret et per dorsum usque ad caudam extenditur. *Cutis*, cui is panniculus maximam partem firmiter adhaeret, praeterea quasi lardo quodam tenui incrustata.

Collum carnosissimum et musculosum quoque armi; postica multo exiliora. Utrinque pone basin maxillae *glandula* mole pisi, atro-rubra, depressa.

Abdominis cavum laxum, thoracem longitudine ferme aequans. *Omentum* usque ad infimum hypogastrium supra intestina expansum, multa pinguedine reticulatum, areis laxis, membrana tenerrima hyalina intertextis.

Hepar quinquelobum, ad dextra magis extensum. *Lobus sinister* major, ovalis, explanatus; *dexter* paulo crassior, subsimilis; *duo* his *interjecti* triquetri; *quintus* posterior, post ventriculum delitescens, major intermediis, magis mucronatus, et ad basin *lobulo* sub-rus papillari notatus. Ponderus hepatis unciam cum duobus scrupulis aequabat. *Cystis* fellea ad basin lobi dextri, oblongo ampullaris, rubicunda, ductum hepaticum statim a collo recipiens.

Lien linearis, extremis latioribus rotundatus, triquetro planus, longitudine 2." 10." latus 9." pondere drachmae.

Ventriculus totus in sinistro hypochondrio, per amplius, humano brevior et ventricosior, incurvatus et versus pylorum subito adtenuatus; fibris circularibus valde conspicuis. Diameter major 4." 3." circumferentia a cardia per arcum magnum usque ad pylorum 8."

8." 7." inter cardiacam et pylorum 2." 4." amplitudo filo cincti summa 7." 4." Contenta Ranae majoris reliquiae, tabe resolutae, et particulae Astacorum.

Duodenum pollicari a pyloro distantia et biliarium et pancreaticum ductum recipit.

Canalis intestinalis integer a pyloro ad anum 4 pedes 9 pollices aequat; crassitie ad initium jejuni digiti minimi, versusque anum lentissime adtenuatus. Coecum nullum, sed *tractus glandulosus* insignis 2½ poll. longitudine, tripollicari ab ano distantia terminatus, totusque a latere mesenterio opposito extensus.

Renum sinister paulo major, dexter tantulo anterior, vertice ad infimam costam spuriam accedens; uterque oblongus, laevis, pondere circiter drachmali. *Capsulae* renales vertici interiori impositae.

Vesica urinaria amplitudine ovi gallinacei, ovalis.

Vulva lobo piloso prominens, cui intus insidet *clitoris* papillaris intra lacunam laxam; *urethrae* apertura semipollicari distantia in vaginam recondita. *Vagina* rugis vix longitudinalibus, longa 1." 4." *Uterus* membranaceus, semipollicaris, osculo rugose constricto, cornibus bipollicaribus. *Ovaria* pisco minora.

Folliculus ad anum posterius utrinque magnitudine fabae, intra ani marginem osculo effundens ichorem oleosum luteum, foetidissimum, a quo animal recens odorem leniter moschatum in pelle praefert. *Glandula lymphatica* mole lentis utrinque ad clitoridis basin in pingui haerens.

Trachea longissima, annulorum circiter 60. *Bronchi* extra pulmones distincti 5, duo ad sinistros lobos, totidem ad dextros et unus ad impares.

Pulmo sinister in lobos 2 distinctissimos divisus, quorum inferior major triqueter, superior lanceolatus longitudinalis. *Dexter*

quadripartitus, portione superiore distinctissima majuscula, proxima cum reliquis vix ima basi cohaerente minore, tertia majore, quae cum adhaerente quarta minima in cavo azygo seu mediastino pectoris latet.

Cor mole glandis majoris; *ventriculus* pulmoneus amplissimus anterior, sursum versus sinistra in arteriam productus; *ventr. aorticus* carnosissimus. *Auriculae* discretae; *saccus* cavae pulmonali amplior. *Foramen ovale* clausum, sed valvula ejusdem conspicua et sub eadem ostium venae coronariae cordis. *Venae pulmonales* quinque, bronchis compares. *Arteria* pulmonalis multo tenuior aorta. In Aorta sub ipso valvularum lunarium margine *ostia* duo, quorum majus est *ductus arteriosi* per superficiem septi cordis a latere ventriculi pulmonalis oblique reptantis, qui in ima hujus ventriculi parte stylum inter trabeculas facile transmissit.

SCELETON: *Cranium* magis oblongum quam in Putorio, rostrali parte minus gibba et angustiore, brevior, olla vero convexiore; forma tota proxime ad cranium Mustelae sibiricae accedens. — *Costae* 14. quarum octo verae, nona utrinque justa cartilagine in ensem inserta; reliquae, praeter ultimam, appendiculae. *Vertebrae lumbares* 6. *sacrum* triarticulatum; *cauda*, numerato apice, 19. articulorum, e quibus 5 priores apophysibus prominentiores. *Sternum*, praeter apicem et manubrium, exiguum obtusum, octo portionibus teretiuseculis conflatum. *Scapularum* crista antice producta, inflexa, dein subito demittitur, ligamento tenso aequata. *Claviculae* minutissimae.

Longitudo cranii tota:	— — — —	2. ¹¹ 2. ¹¹
Distancia marginis antici orbitalium ab incisori-		
bus mediis:	— — — —	o. 6.
Latitudo cranii inter orbitas:	— — — —	o. 5.
— — ollae cranii summa:	— — — —	r. o.
— — summa inter zygomatica:	— — — —	r. 2.
Distancia inter ant. et post. radicem Zygomaticis:	— — — —	o. 11.
		Longi-

Longitudo maxillae inf. a condylis	-	-	-	1. 2 $\frac{2}{3}$.
Distantia inter angulos maxillae	-	-	-	0. 9 $\frac{1}{2}$.
Spatium quod molares occupant	-	-	-	0. 8.
Idem in maxilla superiore	-	-	-	0. 6 $\frac{1}{2}$.
Longitudo vertebrar. colli simul	-	-	-	2. 3.
— — — — dorsalium	-	-	-	4. 6.
— — — — lumbarium	-	-	-	2. 6.
— — — — caudae simul	-	-	-	5. 6.
— — — — sacri	-	-	-	0. 7 $\frac{1}{2}$.
— — sterni	-	-	-	3. 3.
— — scapularum	-	-	-	1. 2 $\frac{1}{2}$.
Latitudo ejusdem secund. basin	-	-	-	1. 0.
Longitudo humeri	-	-	-	1. 6.
— — cubiti	-	-	-	1. 4.
— — metacarpi medii digiti	-	-	-	0. 5.
— — phalangis primae	-	-	-	0. 4.
— — — — secundae	-	-	-	0. 3.
— — unguis cum articulo	-	-	-	0. 4.
— — ossis innominati totius	-	-	-	1. 6.
— — — ilei	-	-	-	0. 10.
— — femorum	-	-	-	1. 6 $\frac{2}{3}$.
— — tibiae	-	-	-	1. 8.
— — metacarpi medii	-	-	-	0. 8.
— — phalangis primae	-	-	-	0. 5.
— — — — secundae	-	-	-	0. 3.
— — unguis cum condylo	-	-	-	0. 4.

M V S T E L A

Z I B E L L I N A.

Zibellina, vel rectius *Zobela*, barbaris demum temporibus in Europa innotuit et *Paulo Jovio* in *legatione Moschovitica* fidem faciente per populos Permiae et Peceros (Petchorae fluvii puto accolae, per quos tunc mercaturae asiaticae via erat) accipiebantur, quibus a remotioribus gentibus, quae ad Oceanum pertinent, per manus tradebantur. *NIPHUS*, qui *Chebalum* appellat, *Satherion* *ARISTOTELIS* falso esse credidit, nulla veri specie, quum *Zibellina* ab humiditate omni abhorreat; recteque *GESNERUS* (*quadr. p. 768.*) omnibus ante *ALBERTUM M.* auctoribus ignotos, certe non memoratos *Zobelos* pronunciat. Sarmaticum deinde murem, *Zebellum*, *Cebalum*, *Zobelum*, *Zobelam*, aliisque modis alii antiquitus nomen scripserunt. — *AGRICOLAE* tempore *Zobelae* quadragenae, quot jam tum in unum fasciculum colligari inter mercatores moris erat, pretio mille aureorum, quorum singuli 8 argenti drachmis aequivalebant, redimebantur. — Exiguum quondam Europae cum Imperio rutheno, Rossorumque in Sibiriam paene ignotam commercium diu historiae hujus animalis excolendae impedimento fuit, adeo ut recentissimi etiam Zoologi, insignisque praecipue *BUFFONIUS* imperfectissime illud nossent, fabulasque de illo varias propagarent (*q*). Ipse *GMELINUS* qui ante me decen-

nio

q) Hyeme torpidam latere *Zibellinam*, item pisces capere iisque vivere — ex *RZACZINSKIO* refert *BUFFONIUS*; deinde venationem earum exulum in Sibiria esse officium, militibusque permitti, quod aequè falsum est, quum lucrum hujus capturae insigne iis praesertim gentilibus Sibiriae populis, paucisque Rossorum colonorum reservetur et privilegio confirmatum sit, qui tributum a prima Sibiriae subjugatione pellibus *Zibellarum* pendere teneban-

nio Sibiriam cum Imperio, ut ita dicam, Naturae tenuit, praeter descriptionem imperfectam et pessimam iconem (*Nov. Comment. Petrop. Vol. V. p. 338. Tab. 6.*) nihil ad illustrandam nobilissimam hancce pelliferae istius regionis feram contulit; et hodiernum de ejus natura et miris varietatibus parum admodum constaret, nisi egregium circa ea commentarium *Celeberr. MÜLLERUS* in Collectione (*Saml. russischer Geschichte Vol. III. p. 495. seq.*) publico dedisset, cujus excerptum, cum variis e *KRASCHENINIKOFII descr. Kamtschatcae* petitis, *Cel. PENNANT synopsis quadrupedum p. 220.* inseruit, laudandus si minus sius *BUFFONIO* hujus fabulas neglexisset. — Non igitur videbor actum agere, si nulla eorum, quae ante dicta sunt, ratione habita, ea quae ex propria autopsia, fidisque in Sibiria collectis relationibus mihi de Zibellinae natura, moribus, varietatibus, formaque constant, hic in complementum Zoologiae communicavero.

Maxime occidentalis regio ubi Zibellinas dari constat, sunt sylvae montium Uralensium ad septentrionem ditionis Baschkirorum, maximeque Verchoruriensis tractus. Inter Kamae atque Petschorae origines etiam citra uralense jugum dari dicuntur; in Uphensi vero provincia, ubi Martes nobilissimae et magna copia capiuntur, non nisi rarissime apparent. Ab orientali parte jugi illius montani magis versus austrum, et usque ad 58^{vum} fere gradum descendunt. Omnem scilicet borealem et sylvaticam plagam citerioris Sibiriae occupant et
ultra

nebantur, et nunc partim iisdem pendent, partim ad statum pretium pecunia aliisve pellibus, proprii causa lucri, se redimunt, ut cariores Zibellinas ipsi mercatoribus vendere possint. — Neque satis constat in Lapponia dari Zibellinas, quod *REGNARDO* et *SCHEFFERO* credidit Idem; licet etiam *LEEM* (*Nachr. von den Lappen p. 106.*) tres Martum species vel varietates distinguat; primam saxatilem nigrescentem, brevibus pilis, cauda obscura et macula cinerascens gulae (quod in Zibellinam utique satis quadraret); alteram betulinam, obscure castaneam, macula sub collo alba; tertiam abietinam, pallide terrei (gryfci) coloris, cauda obscura, macula gulae albida. Et Zibellinas in Lapponia maritima versus Russiam dari disertis verbis affirmat *Cl. GADD* (*Försök til en systemat. Inledning i Svenska Landskörfelen Srok. 1773. Vol. I.*) si modo in Zibellinis non aequae ac in Croco erraverit; certe *LINNAEI Fauna* Zibellinam non habet.

ultra Irtia tandem per universam terrarum latitudinem, a summis jugis, quae flumina versus glaciale Oceanum mittunt, usque ad denudatam hujus oram, sylvas densissimas et desertas colunt; quoque desertior, magisque ad orientem frigescit et in alpestrum situm assurgit Sibiria, eo copiosiores atque pulciores capiuntur. Antequam regionem illam maxime orientalem hodierni domini invaserant, in tantum numerum Zibellinae erant multiplicatae, ut nullo negotio caperentur; aureum, imo carius auro earum vellus quasi pro duce et excitamento fuit in detegendis et occupandis ignotis illis Asiae borealis plagis; unde, ut alia taceam, quidquid Geographiae, Physicae, Historiae naturali accrevit, Zibellinis jure debetur. Sed avaritia Europaea tantam intra saeculum stragem horum animalculorum edidit et in extirpandis iis industria tam fuit ingeniosa, ut hodie nonnisi in remota latissimarum sylvarum solitudine, inque alpinis sylvis, paene extra Sibiriae fines positis, atque demum in ultimo orientali angulo Asiae et peninsula Kamtschatka, ubi ab homine fugiendi locus non erat, aliquali numero supersint. Ad Lenam fl., ubi quondam maxime copiosae fuerant, ipsa Lenensium Zibellinarum pulcritudo plebem alliciens effecit, ut exustis per novaccolas sylvis, multo rariores nunc sint, quam in Obensi et Verchoturienti regione, ubi pejores minus allexere colonos.

Memorabile est omnem Sibiriam, quae Zibellinarum vera patria est, Martibus et Foynis carere. Hinc non sine ratione Zibellinam pro varietate haberes, nisi in Verchoturientibus sylvis Martes Zibellinis immixtae caperentur, et in betuleis quoque provinciae Isterensis satis frequentes essent, posteriorique in regione etiam Martes rariuscule observaretur, licet pejores ibi cis-uralensibus, praesertim celebratis Ufensibus. — Deinde ad superiorem Jeniseam et Altaicas alpes, adeoque in locis maxime australibus Sibiriae, inter pelles Zibellinarum titulo captas inveni, licet rarissime, Martis exuvias, macula gulae rutila et longitudine simul caudae a Zibellina satis distinctas, licet pulcritudine velleris Zibellinas pejores ejus regionis vere antecellant, ideoque a venatorum vulgo plane distingui
non

non soleant. — Constat porro in tractu inter Amur et Uch fluvios versus orientalem Oceanum sito, et in insulis eidem littori vicinis promiscue et Martes nobilissimas et Zibellinas capi; unde mihi Martes et Foyna, licet Sibiria exulent, per omnem australiorem tractum mediae Asiae distributae esse videntur. — Denique, quod maxime notabile est, vestes pelliceae, quas gens Tschuktichica, in extremo Asiae angulo nondum debellata vivens et cum Americanis maritimo commercio juncta, ab his pro amiculis feminarum redemptas Russis venditare solebat, quarumque plures habui et tractavi, consutae sunt ex integris (cum cauda et pedibus) pulcherrimarum Martum pariter et Zibellarum (parcioribus) pellibus, quae ex caudae proportione, maculis gulae et colore capitis facile dignoscuntur, alias colore castaneo, piloque paulo duriore uti inter se simillimae, ita a Zibellinis sibiricis quammaxime diversae. Has neque apud Tschuktichos, quorum peninsula et regio circumjacens omni paene sylva caret, neque in insulis inter Asiam et Americam continuis, vix virgulto instructis, et vix nisi Vulpes et Lagopos alentibus, capi certo constat, sed Americanae esse originis. Eademque animalia ab Europaeis ex America boreali inter Martes afferri minime dubito. Martesque talis erit quam BUFFONIUS sub nomine *Vison* descripsit (*hist. nat. Vol. XIII. p. 305. edit. min. XXVII. p. 111. Tab. 43.*) et cujus MÜLLERUS in *Houttuynio redivivo* (*Vol. I. p. 269.*) nomine martis aureae (*Goldmarder*) mentionem injicit (r). Veram autem Zibellinam americanam fuisse crediderim animal, cujus, inter alia e terris Hudsoniis transmissa, mentionem fecit Cel. FORSTER (*Act. anglie. Vol. LXII. p. 372.*) sub nomine *Martis abietum*, descripsitque castaneo colore, malis auriumque apicibus albidis, *cauda multo breviorè*, quam in Marte,

r) CHARLEVOIX *hist. de la nouv. France Vol. III. p. 134.* de Martibus americanis hæc: „Nos Martes sont moins rouges que celles de France, et ont le poil plus fin. Elles se tiennent ordinairement au milieu des bois, d’où elles ne sortent, que tous les 2 ou 3 ans, mais en grandes troupes. Les Sauvages sont persuadés, que les années où ils les voyent sortir, sera bonne pour la chasse, c’est à dire, qu’il neigera beaucoup.“ Pretium solitum Imperialis et pro fuscioribus duplum addit esse.

Marte, quam haud recte mutilatam suspicatur. Confirmor in hac sententia recensitis ibidem moribus hudsonii animalis, quod, Zibellinarum nostratium more, Tetraonis carne potius quam muribus in decipulas adlicitur, cuniculis vivit, fugaque in arbores salutem quaerit.

Zibellina uti pulcritudine et nobilitate velleris excellit, ita etiam indole praestat, agilissima, ingeniosa, versuta, nullique congenerum fortitudine et instinctu cedit. Leporem, licet se multo majorem, facile vincit et saepiuscule pro praeda feligit. Dicitur etiam Mustelis sibiricis et Ermineis infesta esse, easque necare et devorare. Vifa est cicurata felem occidisse; nec tamen, quae a teneris adfueverunt, quales ipse alui, ullo modo sunt insidiosae, sed notis hominibus familiariter colludunt, e catenula circum corpus et per vestes fciuri instar discurrunt, sinu foveri amant, tantum mordaculae et iracundae tunc, quum manibusprehendantur, quippe coërceri impatientes. — Docilitatis insigne exemplum in chartis reliquit STELLERUS: Zibellina in Archiepiscopi Toboliensis domo enutrita, per urbem libere vagari permittebatur, et domos, ubi pabulum aliquando oblatum fuerat, conscia invisebat, quum a canibus exterrebatur in tecta confugiens et ad dominum fideliter revertens. — Si verum sit, quod a Tungusis aliisque venatoribus asseritur, Zibellinam inter potentiores feras nullos habere inimicos, sed juxta multo majora et valentiora animalia sine timore et periculo versari, etiam inde instinctus et indoles laudabilis apparet.

Apricas regiones et loca ab homine culta fugit et sylvis maxime montanis gaudet. Sereno et tranquillo coelo praesertim noctu, continuo per sylvam perque arbores vagatur, victum quaerens; procellosa vero tempestate in nido delitescit et sopore oppressa jacet. In cicuratis instantes procellas satis certo praefagire poteram; fiebant tunc tristes et maxime soporosae et durantibus iis somno saepe ita oppressae jacebant, ut inter manus aliquamdiu volvi possent, antequam expergerent. Itaque diversissimae sunt a vulpe naturae, quae pessima tempestate maxime grassari observatur.

Pro

Pro domicilio lubentissime cavos arborum truncos eligit; rarius etiam ad radices Cuniculum parat, inque montibus elatis, prostrato Cembrae vel Laricis virgulto tectis, inter truncos et radices implicitas latibulum parat venatoribus vix expugnandum. Rarius etiam Sciuri nidum, in arborum ramis vulgo constructum, sibi adaptasse observata est. Ubi potest, praeter nidum, in quo cubat, musco purissimo et mollissimo stratum, cavernulas vel secessus duos parit alios, satis remotos, in quorum uno collectum pabulum superfluum, Mures aliaque, ad intempestos dies colligit, altero pro cloaca utitur. Idque non fabulose a venatoribus tradi in cicuratis meis confirmare potui, qui cibum superfluum in remoto a nido angulo curiose celabant et peculiarem foveolam parare solebant, ubi excrementa deponerent. Non raro in eodem nido marem et foeminam simul deprehendi affirmatur; id vero tempore prolis fieri negant omnes.

Coitum celebrant Januario et Aprili; femina parit in parato nido catulos plerumque binos vel ternos, raro quatuor, rariusque quinos, quos non raro (praesertim Majo) vivos legunt venatores. Fertur numerum prolis secundum aetatem matris variare, ita ut anniculae tantum binos, bimae tres pariant, et sic porro usque ad senarium saepe numerum. Pulli prima aetate exempti et lacte aliisque enutriti, ut dictum est, homini admodum familiares fiunt; in solitario autem loco neglectae facile efferantur, non tamen unquam in feram indolem plane degeneraturae. Adultae contra captae sunt semper ferissimae et mordacissimae.

Diaetam animaleam vegetabili miscet Zibellina, indeque forte est quod carnes laudabiles habeat, quae gentilibus Sibiriae in deliciis sunt. Baccas legit varias, Sorbi, Vacciniorum, Lonicerae, Rubi saxatilis, cet. immo in decipulas pro Tetraonibus baccis inescatas haud raro incidit. Maxime amat fraga, quae ideo Vogulis *Baccae Zibellinae* (Njuchse-læme) audiunt. Ubi Cembra crescit nuculis ejus avide pascitur, valdeque pinguescit, unde in tali regione pejores pelles. Cicuratae panem haud recusabant, placentulas vero saccharatas et mellitas, et ipsum maxime saccharum impense amabant.

Saturae continuo plus appetebant et in angulis, vel foeno nidi recondebant. Carnes quadrupedum et avium nullas recusabant, immo pisces quoque avide devorabant, quos cauda oblatos semper recusare et tantum capite praevio datos arripere visi sunt.

In fero statu venantur Lepores, vulgares et alpinos (s), Sciuros, Mures omnis generis, Tetraones Lagopodes, Bonafios, Tetrices, immo Urogallos, quos noctu audacter opprimit, variasque e nidis aviculas rapit; penuria praedae etiam cadavera in decipulis recens captorum animalium rodit et ipse esca decipularum, praesertim avibus, fallitur, itemque vestigia Ursi, Gulonis, Lupi sequitur, ut eorum praedae particulam sibi vindicet.

In cicuratis meis sequentia ad huc ad mores Zibellinae pertinentia observare potui. In genere lepidae sunt, ut animi causa in hypocaufto servare velles, nisi odor ingratus, intense moschatus, quo totam domum, ubi detinentur, inficiunt, quique vix intra mensem elui potest, caput afficeret, et turpissimus deinde stercoris nigri et urinae foetor ingravesceret. — Vigilabant maxime noctu, tunc inquietissimae, sed silentiosae, circumfiliunt. Interdiu plurimum cubant, corpore conglomerato, lubentissime in objecto foeno delitescunt. Saturae ludunt, arriguntur in clunes Ursi more, saltant; cum mare foemina colludit, et commissae in unum maxime mitescunt. Impatientes vel ludibundae in alvo extensae cauda flagellant. Quando potando humectarunt, aliterve inquinarunt vellus, quod humoris est impatiens, in foeno vel caespite volutantur, gliscunt et depurant sese, vellerisque (quasi consciae nobilitatis) curam gerunt maximam. Irascentes grunniunt et instar catuli tenelli allatrant. Alias e catenula circumambulantes, praesertim famelicae, continuo Picae fere instar murmurant, ejusdemque clamorem raucum, quum terrentur vel maxime biliosae sunt, exacte imitantur. His omnibus, uti forma et colore vulgari, Martem satis referunt. Quum aestate juniores nigriori, sed impulcro tenuique vellere vestitas accipif-

s) Itinerar. nostri Vol. II. Append. p. 701. n. 2.

cepissent, eundem sub finem Augusti et Septembris initia mutarunt nitido fulvescente, nigrisque pilis obumbrato, qui Novembri perfectus visus est. — Infestabantur Pulice rufescente in sylvestribus animalibus vulgari, qui odorem adeoque moschatum haud odit. — Necata tandem una, brevi post consors, cui alterius viscera quaedam, experimenti gratia comedenda dederam, emaciata periit.

Quandoquidem Zibellinae captura propter pelles, tanquam pretiosissimum e productis animalibus Sibiriae, summae lucricupidae plebi curae dudum fuit, non mirum est ad majorem, quam ullum aliud venationis genus perfectionem perductam, et partim cognitione morum animalis et stratagematum, partim politica aliqua, in istis regionibus alias haud solita, regulisque certis excultam esse. Fusa de societatibus, legibus, superstitione, terminologia (qua Venatores europaeos vix non vincunt) artibusque venatorum capturae Zibellarum ad Witimum praesertim et Lenam fl. operam navantium scripsit KRASCHENINIKOFIUS in *historia Kamtschatcae* (edit. rusf. p. 233—260.), cujus germanica versio extat, unde ista fere omitto, praesertim quum ad historiam naturalem animalis proprie non pertineant. Praecipua venationis illius momenta sunt: Conciliata in societatem venatorum, vel pro se, vel aliis certo pro salario fervientium manus, sumto victu necessario, instrumentis, armis (quae parvis trahis collocantur) canibus in contubernium adscitis et ducibus electis initio hyemis subpedalibus supra nivem incedens (adscendendo maxime secundum flumina, ubi via facilior) in sylvas exit desertas, ab omni habitatione remotissimas, et Zibellarum numero claras, ibique manipulatim dispergitur et partim notis locis vel ubi vestigia apparent, decipulas compressorias ligneas, vario modo parandas (t) extemporaneas ad arbores statuunt inescatas, loca et vias per notas arboribus insculptas signans, quae dein crebro revisunt.

H 3.

Partim

*) Vogulis usitatas in *Itinerar. Vol. II. p. 227.* descripsi; aliarum constructionem docent KRASCHENINIKOFIUS et GMELINUS in *itin. Sibirico.* Tacuti et Gilaei arcum cum telo furcato supra escam verticali statuunt.

Partim antra et nidos in truncis, ducentibus vestigiis vel canis sagacitate reperta, reticulo in semicirculum statuto cingunt et vel fumo exturbare tentant latentem Zibellinam, vel per dies cum cane excubias agunt, donec exiens reti implicatur. — Gentilibus posterior methodus maxime in usu est; sed si effugerit Zibellina difficillima fit venatio; non enim, uti Martes, fugiens statim arbores scandit, sed diu flexuosa per terram fuga, doli que variis se subducere callet, ultimo demum periculo in arbore salutem quaerens, licet solertissime scandat. Inviti venatores sagittis ferro armatis vel sclopo ex arbore Zibellinas dejiciunt, ne pellis laedatur et sanguine deturpetur. Vulgo sagittis obtusis, osseo nodo praemunitis maxime utuntur Tungusi, quibus dexterrime caput animalis impetere callent, et Sciuros quoque occidunt; Russi arborem cadere solent, statuto secundum aestimationem reticulo circa locum, quem prostrata arbor cacumine attinget. — Captura in genere incipit post primas nives, sed non prius perfectum vellus nanciscitur Zibellina, quam confirmata hyeme, denuoque sub exitum brumae fit pejor. Quae ante justum tempus capiuntur incompletae Zibellinae (*Nedofoboli*) appellantur. Capturae favet, quando Cembrae fructus abortiunt, quibus abundantibus et saturae sunt Zibellinae, neque in decipulas facile incidunt, et pingues, adeoque vellere peiores. Minus felix quoque venatio, quando baccarum copia in sylvis nascitur. Quo major contra penuria et quo maturius confirmatur hyems, quoque magis ferena, crebra tamen decidente nive recenti, quae vestigia bene signet eo melius eadem succedit. In alpestribus enim, ubi praefertim latent, difficillime indagantur, nec in depressas sylvas descendunt, nisi fame cogente, tumque ibi maxime post Januarium vagantur.

Venatio maximam partem a gentilibus populis Sibiriae, Vogulis, Ostjasis, Tungusis, Jacutis, Buraetis, gentibusque variis circa Jeniseam et Kusnezensi tractu degentibus, Kamtscharcae incolis, paucisque novacolarum e Russis, qui pelliceo tributo addicti sunt (*Jasaschnye* vocant) exercetur. Singula capita vulgo duarum pejo-
rum

rum pellium valorem, Tungusi plurimum, in anno pendunt. Hodie vero pleraeque gentes pecunia aliisve pellibus aestimato Zibellinarum pretio satisfaciunt, vel viliores tantum aerario tradunt; meliores vero, maximaque pars a vagis per Sibiriam ad Sinarum emporium proficiscentibus, vel in Sibiriae oppidis habitantibus mercatoribus coëmitur, praecipuasque Sibiriae in hodierno statu divitias constituit. Adeo autem variae colore, diversaeque bonitate, ut statim dicetur, per Sibiriam nascuntur Zibellinae, ut pretio, binae per paria (ut vulgo fit) junctae, in ipsa Sibiria ab uno ad 80, in Russia a duobus ad 170 et ultra Imperiales, quos Rublones vocant, aestimentur; summaque et fere floristarum aemula in hoc insania. Pulcritudo autem Zibellinarum et nobilitas consistit: primo magnitudine, unde mares semper feminis praeferri solent; secundo et praecipue nigredine, itemque pilorum longiorum (*Osf*) pulcritudine, longitudine, densitate, laevitate, aequalitate; fuscedine pilorum breviorum (*Pod-osf*) et obscuro colore lanuginis infimae (quod terram *Semlja*, vocant), quae si cum pilis omnibus plane nigra sit, et reliqua conspirent, aestimatissimas et pretiosissimas pelles constituit. — Optimae autem et nobiliores Zibellinae proceribus inter Russos, deinde in Turciam et Poloniam venduntur, qui pretium pro nobilitate mercis non recusant. Pejores multo in reliquas Europae regiones veniunt. Pessimae et mediocrium pars Sinensibus venum portatur, quippe qui pelles tingendi artem imprimis callent et tantum magnitudinem et villositatem pellium requirunt. Hinc Zibellinae Kamtschaticae, totius Sibiriae maximae et pilosissimae, sed raro colore nigrescente nobiles, maxime ad Sinas transeunt (*STELLER Besch. von Kamtsch. p. 122.*).

Mirum non est in tam cara luxuria multas quoque fraudes a mercantibus exerceri, ut vitia celent, vel colorem et pretium exaltent; quas contra imposturas cautelae etiam adinventae sunt. Hinc gnari non facile turbida tempestate emunt, contraque tunc libenter vendunt fallaces mangones. Praesertim cavendum est ne fumo vel tincturis denigrata sit pellis, qua in arte passim excellent e plebe homines.

mines. Indicium hujus est saepe inaequalis tinctura pili interioris, conduplicata pelle dignoscenda; dein si linteo puro, praesertim humido adteratur pilus; demum, in difficillimo tincturae genere, salicino ramo recens decorticato cultroque scabrato alliditur pellis, ubi artificium vel exquisitissimum se prodit.

Notatu dignum nullis pellibus facilius, quam pulcherrimo et tenero Zibellarum nobiliorum pilo, partem coloris et venustatis solo temporis tractu, si negligentius adservetur et calori exponatur, decedere. Itaque variae methodi in usu sunt, ut humiditas aëris, calorque variabilis et infecta pariter, arceantur, pilorumque nitor et laeuitas seruetur. Usitatissimus modus est, ut involucris e tela gossypina coeruleo vel nigro tincta, extremitatibus sacculi in modum colligandis ita includantur, ut sine pilorum confusione compressae pelles se invicem foveant. Alii e corio Russico, betulino oleo uncto vaginas ejusmodi parant, quum praesertim odore hujus corii infecta valide arceantur. Sed exquisitissimus in orientali Sibiria modus Zibellinas adseruendi est, ut pelle subversa Lutrae, tot, quot angusta hujus vagina compressas capit, induantur. Aliquos etiam mercatores, praesertim in Kamtschatka, audivi pelles in cistulis aptis per strata componere interspersa siccissima ligni putrefacti scobe, ut humiditas hac arceatur, quae dein cistae corio, praesertim Phocarum, insuuntur. Tungusi pulcherrimas suas Zibellinas singulas inter segmenta pura corticis externi betulae componunt, comprimunt et corio obsuunt, qua ratione diutissime sine ullo detrimento asservantur. Caeterum pelles Zibellarum per se, etiam post diuturnum usum, gratum quendam, submoschatum odorem spirant.

Varietates innumerae coloris pellium, quo Zibellinae omnibus animalibus, vulpibus quoque, inconstantiores sunt, itemque bonitas, partim a loco et climate pendent, partim in eadem regione variant; de quo fusius dicendum adhuc restat.

Exercitati in hac merce Mercatores ex pelle facile norunt, quam Sibiriae in regione et ad quemnam fluvium capta fuerit Zibellina.

lina. Quumque secundum tractum fluviorum maxime instituantur venationes, optime fiet ad eosdem distributio Zibellarum ex praestantia. Pessimae in genere Zibellinae quo occidentaliores, meliores in continenti Sibiriae, quo ulterius ad orientem captae. Hinc vilissimae Obenses, mediocres ad Jeniseam, nobilissimae ad Lenam, Witimum circa Boikalem. — Porro pulciores caeteris paribus in alpestribus summis eorumque vicinia captae; hinc nobilissimae omnium ad Witimum, circa Lacus Oron et Baunt, ad fontes Bargufini, Nertschae, Uth et Ochota fluviorum in jugis frigidissimis captae, quorum promiscue fasciculus quadragenarius in ipsa locorum istorum vicinia ad octingentos facile Rublones aestimatur. Hinc etiam inter Obenses et Jeniseenses nobiles illae, quae in ipsis alpibus Altaicis colliguntur. — Sylvestres inter pulcherrimae, quae in abiegnis sylvis vivunt; his enim plerumque lanugo, una cum pilis nigret. Proximae bonitate in sylvis populneis et Salicetis degentes, quibus plerumque lanugo coerulefscens. Pessimae in laricetis et ubi Cembra vel sylvas vel vepreta in rupestribus constituit, partim ob horum nucleos pingues, partim quod hae arbores resinam copiose exfudant, in qua adritu corporis ad truncos et ramos pilum perdit Zibellina. In montibus maritimis Kamtschatcae pessimae capiuntur Zibellinae et apricus hujus Peninsulae situs praesertim ratio est, quare minus bonae ibi nascantur. Optimae Kamtschaticarum in mediterraneis locis et sylvis Uk et Tigil fluvios, montesque ignivomos et Apalicenses, pessimae in extremo Kamtschatcae angulo, ubi pilo sunt plerumque rufescente, imo gryseo-pallescente et raro. — Patet ex his in genere alpinum et orientale frigus altitudinem et pulcritudinem velleris, sylvarum naturam maxime colorem nobilitare. Quumque in cavis arborum ut plurimum cubent Zibellinae, non improbabile est, effluvia quoque arboris aliquid ad mutandum vellus, uti et vegetabilem victum, conferre; quod et de Sciuris valet.

Secundum flumina Sibiriae sequentes Zibellarum gradus et pretia celebrantur: Witimenses magnitudine excellunt, itemque
1
pilo-

pilorum longiorum copia, nigredine, teneritudine. Harum biga Jacutii a X ad LX Rublones, Moscuæ circiter duplo aestimari solet. Proximæ his quæ ad Oron lacum et circa fontes Kirengæ colliguntur. Sequuntur quæ ad Olecmam vivunt, minores istis; proxime ad Kolyman, deinde inter Uth et Tugir fl. captæ, quæque Bargu- finum conveniunt, circa lacum Baunt et Witimi fontes captæ. Paulo deteriores superior Angera mittit, et his quoque pejores a Judo- ma et Ochota fl. eque Kamtschatka veniunt (in loco a VI. ad XX. Rubl. per bigas aestimatae). His succedunt ad Tunguskam captæ et Kanenses ex alpibus Sajanensibus Kanscum oppidulum collatae, ubi quaedam nobiliores, sed rarius observari solent. Ultimos gra- dus tenent Altaïcae, Kusnezenses, dein Krasnojarenses et denique Obenses atque Verchorurienses, plerumque circiter Rublone (plus, minus) aestimatae.

Quum in media Sibiria circa Jeniscam, propter situm loci, et confluum alpestrium et sylvestrium, maxime varia sit Zibellarum progenies, varietates in oppido Krasnojarensi ex magno pellium nu- mero adnotatas hic praesertim enarrabo. Pulciores ibi toto cor- pore subuniformi sunt colore, pulcriore tamen et nigriore per dor- sum, maxime versus posteriora, pilo. Color in his velleri interius gryseo-castaneus, longis pilis copiosis atris inumbratus, sed intimae lanugini cinereus. Gula obsoletior, latera colli magis fulvescenti- castanea; caput supra e fusco, lateribus gryseo-canescit; rostrum nigro canoque mixtum; auriculae gryseo-exalbidae, vel obsolete fuscae, margine pallidae. Cariores quo plus pilorum nigrorum et lanuginis color obscurior. Deteriorantur autem optimae saepe pel- les immixtis passim pilis longioribus albis vel canis, qui in pejori- bus fere semper magis minusve copiosi adsunt, quibusdam (quia genuinum nec mangonio fuscaturum pellis statum probant) aesti- mantur, a mercatoribus autem plerumque forcipulis curiose evel- luntur.

Copio-

Copiosa datur ad Jenifeam varietas, pelle vilior, collo subtus fulvescente vel fulvo maculato, imo lata area fulvidissima vel ignea quasi (plane ut in Marte) occupato; quas, ni proportiones vetarent, pro vera Marte Zoologus haberet, quibus et colore vix sunt fusciores. — Alias adhuc peiores vidi, colli area magna obsoleta, pallido maculosa, quibus (ut et saepe aliis collo immaculatis) vellus tantum gryseo-fuscescit, uti Verchoturienfibus esse solet. Omnibus his Caput incanescit.

In superiori regione Jenifeae fl. per Sajanenses, itemque in Altaicis alpibus crebra capiuntur *animalia minora* et praesertim multo breviora Zibellinis vulgaribus, vellere brevior et strictiore, durabili, molli, pilo plerumque toto atro et lanugine intus fusca, pedibus admodum hirsutis. His semper sub collo adest area irregularis intense fulva, fusco-maculata, vel e fulvo pallefcens, tumque vulgo maxima totum subtus collum occupans; accedentibus plerumque insuper lituris, vel variegatione alba aut pallida inter primores pedes, usque in pectus descendente, magis minusve copiosa. Hae crebro admodum immixtos habent pilos albos vel canos ut saepe quasi pruinosae videantur. Has omnino crediderim esse varietatem ab alpestri summo nivalium jugorum climate mutatam, licet facie et statura mirum in modum a peioribus circumjacentium in planiori regione sylvarum Zibellinis differant, et magnitudine quoque Mares istarum, vulgarium Zibellarum vix minores feminas adaequant, ita ut pellis 1. 5. 6. cauda 4. 3. — at in vulgaribus pellis 1. 9. cauda 5. 6. aequare soleat. Dantur ex his, quae fulvam sub collo aream habent, totae (praeter caput gryseo-dilutum) extus nitidissime atrae, lanugine ad cutim fusco-nigra; alias nigredine et natura velleris, magnitudine et proportione simillimas istis, sed collo subtus plane fusco et concolore vidi. Habui etiam nigerrimam, caudae extremitate candida. Sed doleo me hujus varietatis nullum specimen recens cum carnibus obtinere potuisse, quo certius constisset speciem non esse distinctam; quod iis qui Sibiriam in posterum

adibunt dijudicandum commendo. Sunt enim pelles hujus varietatis paene magis a vulgaribus Zibellinis, quam hae a Martibus diversae.

Pulcriores et pretiosiores Zibellinae in genere ad Jeniseam sunt rariores. Occurrunt autem ibidem et Kusneziae satis crebrae exfoletissimo colore pelles, pallide gryseae, imo plane pallidae, ad albidum colorem inclinantes, gula concolore. Et est inter peiores tanta coloris varietas, ut descriptionem plane non admittat. Januario 1772. e Kanfko oppidulo oblatae mihi fuere pelles duae Zibellarum rari admodum coloris; quarum altera major, tota erat dilute, vel exalbido-fulvi, subtus, praesertim in gula, intensioris coloris, capite albido, rostro plane albo, pilis in tota pelle nullis nigris; altera minor, pulcherrima, purissimi candoris fuit, tantum subtus longitudinaliter, praesertim gula, flavescebat; Medium dorsum pilis longioribus nigris, tenuiter et pulcerrime erat obumbratum; pili item nigri per artus albos usque ad digitos fere adspersi erant, crebriores in antica facie priorum pedum; plantae et caput pure candida, caudaque alba, pilis supra raris nigris. Ambo maculae fuerant. — Vidi etiam Irkutiae pellem Zibellinae rufosulvam, colore omnino Mustelae sibiricae. Asservatur etiam in Museo Petropolitano pellis Zibellinae tota nive candidior, exceptis rostro, pedibus et cauda gryseonebulosis. Ejusmodi albae Zibellinae partim raritatis causa integrae asservari, partim ad ornandas episcopales mitras loco Ermineae adhiberi solent.

In pelliceis vestibus ex America, ut dixi, in Sibiriam advectiis, exuviae, quas ex caudae proportione veras Zibellinas esse apparet, toto corpore amoenò e castaneo-fulvo sunt colore, pilis longioribus, creberrimis et rigidioribus, itidem castaneis, gula sensim, ut vulgo in Sibiricis, canescente vel pallente, immaculata, pedibus (praesertim posticis) non nigris sed castaneo-nigricantibus, cauda vero plane castanea vel etiam subgrysea, tantum apice brunnea, vel nigri-

nigricante. His crebriores admixtae Martes americanae, colore et pili rigidioris natura simillimae sunt, sed paulo majores, gula flavo vel lutescente maculata, caudaque longiore castanea, apice nigra, differunt.

Ex harum varietatum recensione apparet, Zibellinae characterem a colore enunciari non posse, neque sufficere colorem pro distinctione ejus a Marte. Solae proportiones quaedam integri animalis, ut e descriptione apparebit, caudae imprimis (in Marte posticis pedibus longioris, in Zibellina brevioris), pedesque huic villosiores discrimen praesertim obvium constituunt. In tanta vero horum animalium affinitate et effluviis quoque analogia vix dubitandum est in regionibus, ubi vicinae vivunt, hybridam promiscuo coitu prolem ex utroque generari. Et utique in Verchoturienfi tractu venatoribus vulgo celebratur varietas intermedia, ibi proprio nomine *Kidos* appellata, quod dein abusive etiam ad Martes ibi non infrequentes transfertur. Vidi etiam Krasnojari pellem, cauda longiuscula, pedibus minus nigris, pili natura inter Martem et Zibellinam ambigente, macula distincta, pallido-alba mediam gulam occupante, et alba inter pedes primores et sub-alvo.

Sed summa varietas Zibellinarum dubium etiam reddit, an vere Martes a Foyna specie sit distinguenda, quod *Ill. BUFFONIUS* introduxit; praesertim cum prior in borealioribus sylvosis gula flava, saepe pallidissima, in australibus apricis intense fulva, imo rutila seu aurea, observata mihi sit.

Superfunt nomina Zibellinarum recensenda, e quibus princeps Russicum, quod europaeis reliquis originem dedit (*Sjöboll*) nescio unde ortum traxerit. Tataris Zibellina per omnem Asiam *Kysch*, Armenis *Sannur*, Calmuecis *Bulgän*, Mongolis *Bolachan*, Tungusis *Denka* vel *Dynke*, Lamutis *Shüp*, Wotjacis *Nyisf*, Wogulis *Njuchse*, Ostjacis *Jjukus*, alibi *Nogos*, Tischeremissis *Luhmussi*, Samojedis *Tos*,
I 3. Koiba-

Koibalis *Sfillae*, Juracis *To* et *Sini*, Tawginzis *Lidinka*, Narymensibus pseudo-ostiacis *Schig*, ad Ketam *Si*, monticolis *Ki*, Kamaschinzis *Schili*, Arinzis *Phugaischi*, Kotowis et Assanis *Ya* vel *Hijū*, Koracis *Kyttihym*, Kamtschadalis vulgo *Hymrchum*, occidentalibus *Kymchym*, Ukinzis *Kymchym*, — appellatur.

Descriptionem partim e speciminibus Verchoturienfis regionis, cum Marte ejusdem tractus comparatis, partim e Krasnojarensibus vilioris notae, adornatam sisto.

D E S C R I P T I O M U S T E L A E Z I B E L L I N A E.

Tab. III. Fig. 2.

Eodem loco et anni tempore paulo major Marte, habitu toto et physionomia fere capitis simillima. *Capitis* vertex a naso planiusculus, in Marte convexior.

Rostrum tantillo productius et acutius, quam in Marte, magis tersum et laevibus labiis, naso minus late denudato. *Labium* superius sub naso paulo latius, et fere minus divisum.

Dentes numero et forma simillimi. *Mystaces* tenuiores, sed eadem fere longitudine. *Verruca* superciliaris setis pluribus: scilicet areola nigra magis linearis, a cantho anteriore versus verticem obliqua, adspersa setis sex ad octo, quarum posteriores sensim longiores. *Verruca* utrinque parotica quadripilis, subgularis tripilis interdum setis binis et pilis toridem. *Pili* praeterea sparsi in mento et solitarius seu gemellus reflexus pone oculum, paulo inferius, (ut et in Marte).

Oculi

Oculi paulo minus obliquati et a naso remotiores. *Palpebrae* margine nudo fuscae; *periophthalmium* crassum, albidum, margine medio nigricante, usque ad medias fere corneas deductili.

Aures latae, triangulo rotundatae, totae villo sericeo pallido, mollissimo vestitae, intus pilosae albicantiores; (at in Marte solo margine pallidae, pauloque minores).

Corporis habitus simillimus; artus tantillo longiores, simul hirsutiores, at minus nigri. *Palmae plantaeque* pentadactylae, digitorum et unguium proportione, ut et plicis inter digitos laxis, plane ut in Marte: in utroque plantarum digiti duo medii fere usque ad apicem per plicam cohaerent (v). At soleae pedum villosiores Zibellinae, apices digitorum non callo nudi, sed topho lanæ crispæ operti, plantaeque leporinorum instar ita hirsutae, ut ungues non appareant. — Pone carpum pedum anteriorum setae tres albican-tes in Zibellina et Marte, verrucae insidentes.

Cauda pedibus posticis extensis, adeoque multo, quam in Marte, brevior, simul minus laxa, nitidiusque villosa, nigrescens, extremo sensim aterrima.

Vellus intus dilute gryseum, sed pilis longioribus omnibus nigris, in Verchoturienfi; inque Marte ejusdem regionis magis lutescens, pilis longioribus totis castaneis, et fere altius. Vulgo vellus constat lanugine cinereo grysea, facile secedente, ad cutem fusca, pilis inaequalibus, basi lanæ concoloribus, dein sensim castaneis, apice nigricantibus; at in ventre subconcolore, pili plurimi extremis obsoletius gryseo-fuscescentes. Pedes extremi sensim corpore nigriores, palmae praesertim nigerrimae, et plantae subtus digitisque.

v) Plicarum usus hic certe non ad natationem, sed ad faciliorem supra nivem incessum, et ad continendos digitos inter scandendum.

que. *Color* capitis (qui in Marte a nigredine rostri sensim in gryseo castaneum mitescit,) cinereo gryseus, circa nasum et os fuscescens, (non ut in Marte nigricans), a vertice cervicem versus fuscescens; lateribus, maxime infra et pone aures, gryseo (vel subfulvescente) pallidus; circa oculos canescens; in gula paulo obscurior et fordior, sed nihil abrupte — nisi in varietatibus, instar Martis, gula maculosa conspicuis.

Sulcus velleris in maribus ante penem in utraque specie, unde in pelibus criterium sexus. *Papillae* mammaram extra graviditatem haud conspicuae feminis.

M E N S U R A E.

Pondus in Femina Verchoturienfi bilibre cum $4\frac{1}{4}$ unciis; in masculo Martis ejusdem regionis vix trinis drachmis majus; at Zibellinae Masculi duo ejusdem tractus $6\frac{1}{2}$ unciis majores erant; et Krasnojarenfes feminas trilibres majores mares quadrilibribus graviores deprehendi.

Mensuras Zibellinae Verchoturienfis feminae, cum Marte mascula, eodem tempore et loco capta, comparatas dabo:

	<i>Zibellin.</i>	<i>Marti.</i>
Longitudo tota a naso ad ortum caudae	15." 10." ^{ll} —	15." 6." ^{ll}
— — caudae sine pilo (w)	4. 8. —	6. 7.
— — villi caudam excedentis	2. 6. —	3. 9.
— — capitis filo a naso ad occiput	3. 3 $\frac{1}{2}$. —	3. 7.
		Longi-

w) In masculis Zibellinae cauda paulo longior. Sic saltim in juniore ejus anni, Octobri mensurato, cui corporis longitudo 15." 2."^{ll} cauda fuit 5." 2."^{ll}. In adultis discrimen proportionis in utroque sexu minimum.

	Zibellin.	Marti.
Longitudo eadem circinno mensurata	3." 2. ^{'''} —	3." 4. ^{'''}
Circumferentia apicis rostri	2. 8. —	2. 10 $\frac{1}{2}$.
— — — extremi nasi	1. 6. —	1. 7.
— — — baseos rostri ad oculos	3. 4. —	3. 4 $\frac{1}{2}$.
— — — rictus oris	2. 7 $\frac{1}{2}$. —	2. 10.
— — — capitis ad aures	5. 2. —	5. 4.
Latitudo septi narium	0. 2. —	0. 2.
Distancia oculi a summo naso	1. 1 $\frac{1}{4}$. —	1. 1 $\frac{1}{4}$.
— — ab oculo ad aurem	0. 11. —	1. 0.
Fissura oculi	fere 5. —	0. 5 $\frac{1}{2}$.
Apertura palpebrarum	0. 2 $\frac{1}{2}$. —	0. 3 $\frac{1}{2}$.
Distancia inter canthos filo	1. 1. —	1. 1.
— — eadem circinno	0. 10 $\frac{1}{4}$. —	0. 10 $\frac{1}{4}$.
— — inter aures	2. 1. —	2. 0.
Altitudo auris externe	1. 9 $\frac{1}{2}$. —	1. 9 $\frac{1}{2}$.
— — a vertice	1. 2. —	1. 0.
Latitudo expansae auris	1. 9. —	1. 6.
Longitudo colli	1. 7. —	1. 7.
Circumferentia ejusdem	4. 2. —	4. 4.
— — — thoracis ad armos	5. 11. —	5. 7.
— — — eadem in medio corp.	6. 4. —	6. 2.
— — — alvi ad ilia	6. 5. —	6. 3.
— — — caudae ad basin	1. 1. —	1. 6.
Longitudo humeri	2. 3. —	2. 2.
— — — antibrachii	2. 6. —	2. 4.
— — — palmae	2. 4. —	2. 2.
— — — femoris	2. 8. —	2. 10.
— — — tibiae	3. 0. —	3. 0.

	Zibellin.	Marti.
Longitudo plantae	3. ^{''} 6. ^{'''} —	3. ^{''} 6. ^{'''}
Circumferentia antibrachii basi	2. 4. —	2. 3.
— — — ad carpos	1. 6. —	1. 7.
— — — ipsius carpi	1. 10. —	1. 10.
— — — tibiae basi	2. 9. —	2. 8 ^½ .
— — — ad tarsum	1. 5. —	1. 5.
— — — metacarpi	1. 9. —	1. 9.
Unguium longiorum mensura	0. 5. —	0. 5.
Longitudo pilorum long. velleris	1. 4. —	1. 5.

A N A T O M E.

Viscerum descriptio praecipue e foemina fere trilibri, pinguiore.

Omentum antice a magno arcu, postice a sinu ventriculi descendens integro sacco intestina usque in pelvim omnia obvolvitur, striis adiposis cancellatum, areis e membrana tenerrima, reticuli paene instar foraminulenta factis. Totum omenti pondus 3^½ drachmarum.

Lien Omento innatus, pinguique largo fultus, oblique ventriculo suppositus, depressus, extremis paulo latioribus, obscure ruber, longit. 2^{''}. 9^{'''}. pondere XXV. ad XXX granorum.

Hepar heptalobum: *Lobi* medii tres, superincumbentes, medius irregularis, aliquoties transversim sectus, *cystidem felleam* inter se et dexteriolem, cui fossa insculpta, continet, oblongo cylindraceam, longitudine vix pollicari. *Lobi* substrati laterales majores, medii duo subconnati, dexteriore majore subbicorni, sinistro

sinistro triquetro, apice linguiformi. *Pondus hepatis* 1 unc. 3 drachmarum.

Pancreas longissimum, filiforme, planum, bicrure, uno crure a ventriculo per omentum longitudine fere 3". descendens, per regionem umbilicalem subobliquum, altero intestinum legens, sensimque latescens, donec infra renem dextrum supra psoades, quasi diffuens, lobis aliquot in mesenterio expanditur; eaque pars fere 4 poll. longit. explet, totumque pondere 31 grana.

Ventriculus faccato situ hepatis succedens, humano subfimilis, oesophago paulo magis versus fundum remoto, antroque pylori subito recurvato diversus. Axis 3". 9". Circumferentia arcus majoris ab oesophago 8". 3". Amplitudo summa 6". distantia pylori a cardia 1". 6".

Intestini longitudo 5 pedum $3\frac{1}{2}$ pollicum, amplitudo media 1". 3". sed versus rectum 1". 11". *Duodenum* circiter $4\frac{1}{2}$ pollicum; quadripedali a pyloro distantia *area glandulosa* oblongo quadrata, longit. 1". 2". aliaque quinquepollicari ab hac intervallo, per 5". 3". uno tractu continuata. *Rectum* quinquepollicare.

Renes in pinguedine lumbari copiosa, (quae in feris captis vix ulla adest); dexter situ constanti costam imam vertice attingens; sinister dimidio posterior, laxa membrana suspensus et in cavo abdominis mobilis. Ambo oblongi, hylo parum impresso, pondere 45 — 47 granorum. Intus pelvis communis continet papillam substantiae centrales majorem, et octo minores adnatas, quarum 3 utrinque, et versus extremitates utrobique una.

Glandulae renales parvae, oblongae, lutescentes, dextra a rene remotior, singula pond. 1 grani.

Vesica urinaria vix glande major, ovato adtenuata, membrana musculis abdominis appensa, fibris longitudinalibus carnosissimis.

Uterus tenuissimus, a meatu externo ad bifurcationem 1^{''}. 7^{'''}. cornibus 1^{''}. 5^{'''}. aequans (virginis). — *Mox pene* instructus osseo, rectiore et tenuiore, quam in Putorio, nec longiore, apice vix incurvo, sed bifurco, duobus nodulis terminato. (Tab. III. fig. 2. A.)

Diaphragma amplum, in thoracem altius retractum, totum carnosum, fibris tendinosis vix circa vasa conspicuis.

Pulmo dexter quadrilobus, superiore lanceolato, longitudinali, secundo minore transverso, lanceolato-triquetro, tertio majore subtriangulari, quarto impari, qui pyramidi triquetrae, angulis productae similis, a dorso cordis in sacco mediastino haeret. *Sinister* bilobus, anteriore ovato-lanceolato, altero subtriquetro.

Cor ovato-subglobosum, obtusum, longitudine 1^{''}. 3^½''' . circumferentia in medio 2^{''}. 9^{'''}. ad basin 2^{''}. 6^½''' .

SCELETON vix a Marte differt: *Costarum* quoque idem numerus quatuordenarius, sed verae tantum 8 utrinque, licet prima spuriarum in ipsum angulum ultimae verae cum sterno adfigatur; ultimae spuriae utrinque 3 in folis musculis haerent. *Sternum* (praeter manubrium, et ossiculum breve ensis, foliolo cartilagineo terminatum) sex vertebrae constat. Sub cartilagine ensis lobus adiposus in pinguibus. *Vertebrae* lumbares sex, *ossis sacri* duae, *caudae* sexdecim. *Claviculae* valde conspicuae, in sinu supra pectorales, capiti ossis humeri contigua (Tab. III. f. 2. B.) paulo majores quam in Marte, ex quo comparationis ergo clavicula ad lit. C. delineata adstat.

Mensuras sceleti e Zibellina Krasnojarensi addo, cujus pondus erat $2\frac{1}{2}$ libr. Longitudo a naso ad ortum caudae 16 poll. 3 lin. caudae sine pilo 5". 9^{lin}.

Longitudo cranii	4." 4. ^{lin}
— — maxillae inferioris a condylo	1. 11 $\frac{1}{2}$.
Latitudo atlantis superius	0. 9.
Longitudo vertebrarum colli	2. 6.
Apophysis spinosa septimae colli	0. 4 $\frac{3}{4}$.
— — primae dorsi	0. 5 $\frac{3}{4}$.
Longitudo vertebr. dorsaliū	5. 5.
Ultima earum sola	0. 5 $\frac{3}{4}$.
Longitudo vertebrarum lumbarium	3. 6.
Harum longissima quinta	0. 7 $\frac{1}{2}$.
Longitudo ossis sacri	0. 5 $\frac{1}{2}$.
— — vertebrarum caudae simul	6. 6.
— — septimae harum	0. 6 $\frac{1}{3}$.
— — ossis innominati	1. 10 $\frac{2}{3}$.
— — Ilei a medio cotulae	1. 1.
Diameter cotulae	0. 4.
— — foraminis ovalis pelvis	0. 7.
Longitudo ossis femoris	2. 8.
— — tibiae	2. 10.
— — fibulae	2. 8.
— — calcanei	0. 6.
— — ossis metatarsi tertii	1. 2 $\frac{1}{4}$.
— — phalangis primae	0. 6 $\frac{3}{4}$.
— — — — secundae	0. 5 $\frac{1}{2}$.
— — metatarsi pollicis	0. 9 $\frac{1}{2}$.
— — ejusdem phalangis	0. 5 $\frac{1}{4}$.
Scapulae longitudo	1. 8.

Scapulae latitudo obliqua	1. 3. ¹¹¹
— — — transversa	0. 10 ¹ / ₃ .
Claviculae longitudo	0. 4.
Longitudo humeri	2. 5 ¹ / ₂ .
— — cubiti	2. 3 ¹ / ₂ .
— — radii	1. 10.
— — digiti medii metacarpi	0. 10 ¹ / ₂ .
— — — phalangis primae	0. 6.
— — — — secundae	0. 5.
— — metacarpi pollicis	0. 6.
— — phalangis ejusdem	0. 4 ³ / ₄ .
— — sterni tota	3. 10.
— — costae decimae	2. ¹ / ₂ .

M V S T E L A

S A R M A T I C A.

In animalibus Putorio affinis *Ill. BUFFONIUS* (*hiff. nat. XIV. p. 370.*) credit: majorem specierum numerum Americae datum fuisse, quam antiquo orbi, idque adfert ut America, in tetra hacce familia quadrupedum, non ex antiquitus notis orbis partibus colonos accepisse, sed novo argumento, secundum amatam *Ill. Viro* hypothesein, pejora omnia protulisse videatur. Quae licet hypothesis, etiam PAUVIO acerrime summoque ingenio ornata et defensa, inter praeclara exempla sit paradoxorum felicibus ingeniis contra omnem veri speciem, contraque frigidae rationis iudicium, novitatis et imaginationis beneficio tenaciter inhaerentium; tamen ex hac saltim parte non triumphat. Sunt enim utique plures in Antiquo Orbe putidarum Mustelarum species, quas BUFFONIUS, licet quadrupedum historiam sibi exhaustisse videatur, ignoravit vel neglexit; praeterquam quod etiam species una apud *Ill. Virum* pro Americana declarata (*) ad Africana animalia pertinere fati constat. Ignotas autem BUFFONIO species binas, Putorio affines, asiaticas hic conjunctim descriptionibus et iconis illustrabo (*Tab. IV.*); quarum haec prior, inter Mephitidem Capensem et Putorium

*) De Mephitide loquor, *Putorio capensi* KOLBII (*Afric. II. p. 133.*) quem ipse Promontorio Bonae Spei in Belgium transmissum vidi, quique a BUFFONIO (*hiff. nat. XIII. p. 302. ed. min. XXVII. p. 104. tab. 4r.*) indito nomine *Zorilli*, pro Americano perperam describitur. Cel. PENNANT fide BUFFONII capensem hanc speciem, quam ex itinerario Abbatis LA CAILLE norat, a Buffoniano pro Americano proposito animalculo distinctam credidit, & posuit (*Syn. pag. 234. n. 269.*)

rium Europae Asiaeque communem, media erit. Dantur forte plura adhuc ex hoc genere animalia nobis incognita in Africae Asiaeque interioribus et Insulis Orientis; nondum enim adeo exantlatam puto quadrupedum historiam, ut vaniloqui nonnulli perhibent, convictissimus etiam hac in parte Naturalis Scientiae multa adhuc nesciri, neque ex eo, quod nondum innotuit, conclusiones fieri decere hypotheticas.

MUSTELA *sarmatica*, quam describam, auctoribus equidem variis, sed imperfecte ante novissima in Imperio Rutheno itinera, fuit exposita. — Animal cujus AGRICOLA sub nomine *Vormelae* (Germanice *Wormlein*) mentionem fecit, et quod — Furone minus et magis varium, praeterque ventrem nigrum per totum corpus albis, subluteis, rutilis, obscure fulvis maculis decoratum, in cauda etiam, sesquipalmum longa, extremoque solo nigra, cinereis cum candido mixtis pilis canescens — facit, ex hac ipsa descriptione, ad naturam fideliter exarata, nemo non videt *Mustelam sarmaticam* fuisse. — Eandem pellionibus Germanis tempore GESNERI *Salamandram* appellatam fuisse, ob varietatem et colorem macularum crediderim. — Deinde WITSENIUS (*Noord-en Oost-Tartarye Edit. II. Vol. II. p. 841.*) idem sub nomine *Perivolschik* (*y*) breviter descripsit et fabulam (mihi nunquam auditam, e corrupto forte nomine isto ortam) refert, quod nempe Sciuros et Mustelas Charontis instar per flumina trajicere soleat. — ARZACZINSKY denique (*in hist. nat. Polon. p. 222. 338.*) sub titulo Malorossico *Perewjaska*, brevissimis verbis indicatum extat, unde BUFFONIO (*hist. nat. vol. XV. p. 143.*) inter dubia animalia, corrupto secundum gallicum morem nomine *Perouaska*, susceptum fuit.

Primam et bonam, sed a Zoologis neglectam iconem junioris animalculi, vix Ermineam aequantis, sub nomine *Murivori* (Muy-sen eeter) Smyrnae oblata dedit Pictor Corn. de BRUYN (*Reizen door klein-Asia. (Delft. 1698. fol.) p. 163. tab. 55.*) e quo constat per

per omnem Asiam minorem inquilinum esse, quemadmodum circa Caucasum et in Hyrcania observatum fuisse scio, et Nomadibus Tataris Bocharisque referentibus etiam ad Orientem Maris Caspii non plane ignoratur.

In Russico Imperio vix nisi inter Volgam et Istrum fluvios, in campis praesertim arbusculo confitis et secundum fluviorum umbras ripas, frequentissime omnium circa Jlowlam, Medvedizam et Choper fluvios, inque Parva Russia capitur, neque in borealiora 53.º gradu latitudinis venit. — Putorii adinstar cuniculis, praesertim pulso Citillo expugnatis et proprio Marte aptatis, habitat et eodem etiam more noctivagum animalcula quaevis subterranea depraedatur, recens captorum praesertim sanguinem avidissime fugens. Incessus, ratio corpus, imprimis ad pugnam, in arcum colligendi, clamor iracundi Picae aemulus, foetorque exagitati, prae timore a foetidis ad anum glandulis expressus, putidissimus, et omnino universa indoles, ut et forma atque Anatome, Putorium loquuntur, a quo vellere rudiore brevioraque, tanquam australiori climati addictum animal, et colore maxime differt; nigredine autem ventris totius atque pedum absoluta, quae paucissimis animalibus contigit, similis est. — Junior, quam cicuratam vidi, erat lepidissimum, blandum, saltabundum, noctu vigile animalculum, maculasque albidiores adultis habebat. Nunquam bibere visa est, nisi sanguinem praedae oblatae. Abblandiebatur gannitu quodam flebili; irritatum stertebat, sed nonnisi territa ad clamorem usque putidum emittebat halitum. — Ex velleris natura diceres aquas frequentare; nihil autem hujusmodi vel a venatoribus auditum, vel in cicuri observatum accepi.

Pelles variegatae hujus Mustelae ex australioribus Russiae satis copiose Moscuam imo Petropolin et ad Turcas quoque devehuntur ad

y) Corruptum a russo *Perevojschik*, quod transvectorem fluminum significat.

ad vestiarios usus, propterque coloris varietatem paulo majori, quam Putorii (immo saepe quam— Ermineae) pretio vaeneunt. Nomen pellitoribus praesertim usitatum est *Perevostschik*, proprie tamen ad Tanain et Volgam *Peregusnä* appellatur, quod a transverso per clunes tractu desumptum videtur, et a *Clar. GÜLDENSTAEDT* (qui fusam animalis descriptionem in *Nov. Com. Petropol. Vol. XIV. p. 441. seq. dedit*) pro triviali fuit adoptatum. Quum in *Itinerario (Vol. I. append. p. 453. n. 2)* nomen *Mustelae sarmaticae* pro hac specie designanda usurpaverim, illud et nunc servare malui.

D E S C R I P T I O *MUSTELAE SARMATICAE.*

Tab. IV. Fig. 1.

Forma Putorii, quo minor. — *Caput* atrum, ambitu oris albo, fascia alba pone oculos per verticem transversa, utrinque versus parotides continuata. *Mystaces* nigri, capite multo breviores.

Dentes fere ut in Putorio: *primores* infra retusi alterni; *molaris* supra infraque, ab utrovis latere quaterni, quorum primus parvulus, supra minimus obtusus, infra (ut et proximi) conicus, tertius supra infraque maximus lacerus, postremus supra subtransversus, infra minutus obtusus.

Lingua papillis acutis imbricata; *palati* rugae antice 2. conferatae arcuatae, hinc tres biarcuatae.

Oculi mediocres, naso propiores. *Auriculae* magnae, rotundatae, intus nudae, basi nigrae, apice villosissimae albae, atrium planum anfractuofum tantum postice coronantes.

Corpus

Corpus gracillimum, subtus a collo ad anum longitudinaliter atrum, pedibus anticis posticisque extremis et femoribus intus concoloribus. Cervix, truncus supra totus, femoraque extus fusco ferrugineoque mixti seu subbrunnei coloris, *maculis* flavis inordinatis (secundum individua diversis) variegata. *Fasciae* insigniores utrinque scapularis, versus latera divergens, et femoralis versus caudam convergens, in omnibus. Lunula flava supra basin caudae.

Cauda multo longior et villosior, quam Putorio, basi flavo fuscoque varia, medio pallida, pilis medio fuscis, apice atra.

Pedes pentadactyli atri; antici robusti, unguibus magnis, fossoriis, cornei coloris. *Pilus* licet hybernus in toto corpore brevis, duriusculus, strictissimus, qualem nulla alia Mustela obtinuit.

M E N S U R A E.

Pondus in tribus simul ex eadem regione Zarizynum adlatis (vere 1774.) fuit $8\frac{3}{4}$. — $10\frac{1}{8}$. et 12 unciarum. Addo mensuras masculi minoris; maxima fuit femina

Longitudo tota a naso ad caudam	12." 3."
— — caudae demto pilo	5. 11.
— — capitis ad occiput	2. 4.
Intervallum narium	0. $1\frac{3}{4}$.
Distancia oculi a naso	0. $9\frac{1}{2}$.
— — auris ab oculo	0. 10.
Fissura palpebrarum	0. 3.
Intervallum inter ocul. canthos filo	0. 10.
— — per axin directam	0. $8\frac{1}{2}$.
— — aurium per gulam filo	1. 8.
Circumferentia rostri inter nasum et oculos media	2. 8.
— — — capitis inter ocul. et aures	3. 6.

L 2

Circum-

Circumferentia colli	-	-	-	-	3. ^u	0. ^u
- - - thoracis pone armos	-	-	-	-	3.	0.
- - - medii corporis	-	-	-	-	3.	9.
- - - ad femora	-	-	-	-	2.	9.
Longitudo humeri	-	-	-	-	1.	4.
- - - antibrachii	-	-	-	-	1.	4.
- - - palmae ad extremos ungues	-	-	-	-	1.	6.
- - - unguis medii	-	-	-	-	0.	4 $\frac{1}{2}$.
- - - femoris	-	-	-	-	1.	5.
- - - tibiae	-	-	-	-	1.	5.
- - - plantae cum unguibus	-	-	-	-	1.	9.
- - - unguis medii	-	-	-	-	0.	2.

A N A T O M E.

Maxime notabilis in Anatome hujus animalis longitudo thoracis, sterni et genitalis offei, numerus costarum et vertebrarum lumbarium, et brevitās canalīs nutritorii.

Hepar quadripartito septemlobum, portionibus duobus superincumbentibus quinquelobatis, subjectis integris. *Cystis* inter priores.

Omentum, *lien*, *pancreas*, *ventriculus* omnino ut Putorio. *Intestinum* totum a pyloro ad anum aequabile, longitudine tantum triginta pollicum, adeoque sesquitripla animalis, quod vix in ulla alia specie.

Ren dexter sinistro anterior. *Testes* vix pīso majores (Februario), ad basin carnosam penis sitae, scroto externe nullo. *Os penis* majus quam in Putoriis longe grandioribus, nec uncinatum, sed a basi recta extremo sensim arcuatum, fulcatum, apicis altero margine in condyloideum tuberculum producto. In senioribus basis bulbo partim osseo, partim cartilagineo incrassata (*Tab. IV. Fig. 1. A.*) totaque longitudo 1.^u 9.^u — juniore tuber baseos adhuc deest (*lit. a.*)

(lit. a.) totaque longitudo 1." 6."^{'''} (Comparationis causa Os penis e Putorio majore juxta delineatum est ad lit. C. naturali pariter magnitudine.

Glandulae ani odoriferae mole pisi, ichore pallido, foetentissimo turgidae, quem in ipso ani orificio eructant.

Pulmo dexter quadripartitus (uno azygo), sinister bipartitus; ambo valde elongati atque graciles, secundum formam thoracis.

SCELETON: cranio simillimum Putorio. *Costae* sexdecim in tribus (XVII. habet Cl. GÜLDENSTAEDT); quarum novem *verae* ipso sterno, intervallis vertebrarum ejus inarticulatae; decimae supra enses, ubi os in cartilagineum deficit, inter se et cum ense cartilaginibus connatae. Hinc tres utrinque adpensa, tresque in muscibus deficientes, quarum ultima exigua. *Sternum* e manubrio, vertebris septem et ense compositum; *ensis* basi fultum officulo cito in cartilagineum subulatam mitescente. Longitudo manubrii 8."^{'''} corporis 2." 3."^{'''} ensis ossei 3."^{'''} cartilaginei 4 $\frac{2}{3}$."^{'''} primaque corporis sterni portio reliquis longior 4 $\frac{1}{2}$."^{'''} — *Vertebrae lumbares* tantum quatuor in meis. — *Claviculae* minutissimae, vix ea mole quae ad *Mustelam sibiricam* delineata est, et subcartilagineae.

M V S T E L A

S I B I R I C A.

Animal, quod sequitur, Sibiriae orientiori peculiare, propterque intermediam inter Putorium sive Furonem et Ermineum formam et naturam memorabile, paucissimis ante nos itineratoribus dictum, Zoologis autem vix nomine notum fuit. — Possunt tamen forte ad Mustelam sibiricam hanc nostram citari. „Mures flavi, „magnum, pretiosa pelle induti, apud *Si-ven* Chinesium“, quorum famam acceperat NIEUHOFFIUS (*Legat. batav. Part. II. p. 109.*); itemque *Colouk*, corruptum nomen animalculi in Corea copiosi, cuius pelles inde Chinesibus advehuntur, apud J. BELL (*itiner. version. gall. Vol. II. p. 201.*) qui hunc locum e priore LANGII relatione (*Voyages au Nord Vol. VIII. p. 261.*) mutuatus est. — Certius huc pertinent synonyma in *Catalogo Musei Petropolit. (Vol. I. p. 344. n. 116. 118.)* ubi secundum GMELINUM cum *Viverra RAJI* sive Furone perperam confunditur (z).

In Russia, montibus Uralensibus (ubi Zibellinae patria incipit), citeriorique Sibiria ad Irin usque nullibi observatur *Mustela sibirica*. Incipit ad Altaicas alpes, inque sylvis cum illo montium tractu cohaerentibus Tomskiensis atque Kusnecensis provinciarum; inde vero per omnem orientalem Sibiriam nusquam deest, ultraque Jeniseam, ubi Putorius sensim deficit, fit frequentissima et abundat etiam in frigidioribus, sylvofo-paludosis regionibus, a quibus Putorius abhorret. Colit (cum Zibellina) sylvas horridas, praesertim abie-

z) Quid sit *Song-schu*, animal flavi et nigri coloris, pulcherrimi aspectus, quod Sineses ad capiendos mures cicurant, apud BOYM *Flor. sin. tab. penultima?* non determino, quum librum evolvere non liceat, e quo olim excerpti hunc titulum.

abietinas, ad pagos tamen non raro accedit, insigni colonorum saepe detrimento, in quo solo cum Putorio convenit. — Antra, instar Zibellinae, sub arborum radicibus fodit et noctu praesertim praedatur. Arbores etiam, quum exagitur, scandit. Nullum animal frequentius venatoribus nocet, capta positis laqueis vel decipulis animantium cadavera, sui etiam generis, maximeque Zibellinas exedens et dilacerans, voracitate summa atque adeo insatiabilis (si fides venatoribus), ut ideo apud Tataros Sibiriae nomen *Kulon*, quod Gulonem vel multivorum animal significat, invenerit, e quo Rossica hujus animalis appellatio (*Kulonok*) enata est.

Diversa redditur ratio nominis venatorii, quo apud Jacutos appellatur, quodque *Avum Zibellinae* (Kyhs-abagadah) sonat. Vestigia scilicet Mustelae sibiricae, levissima in nive, vix ultra unguiculos impressa, simillima sunt iis quibus Zibellina indagatur. Hinc statutis supra talia vestigia decipulis saepissime falluntur venatores et viles, pro nobili pelle, exuvias reportant. Saepe etiam canibus antra hujus, casto labore, indagant, Zibellinam credentes. Plurimumque tamen se prodit Mustela sibirica tractu vestigiorum magis vago et verrentis caudae, quam multo longiorem habet, insigni sulco. — Praeterea Buraetis appellatur *Choloncho*, Mongolis *Sfolongcha*, Tungusis nomine cum Putorio infrequentiore confunditur; Chinesibus *Sfòlo*, ex corrupta Mongolica appellatione, vocatur.

Licet magnitudine, forma et colore aliquantulum ad *Furonem* et Putorium accedat M. sibirica, contraque moribus, loco, arbores scandendi instinctu *Zibellinam* aemuletur, magis tamen ad *Ermineam* accedit habitu, capitis forma, longitudine insigni caudae, foetore naturali, quem glandulae ani perquam analogum Ermineae fundunt, maximeque *mutatione coloris*. Aestate videlicet vellus pessimum, in dorso dilute gryseo-fuscescit, dilutius quam in Hermineo aestivo, subtus flavum est, piloque brevi constat; hyeme vero pulcherrimum subnascitur, intense fulvum, qualitate pilorum Zibellinae subaemulum, ut in descriptione adumbrabitur.

Pelles hujus Mustelae, cum Putorio, Ermineo et Mustela vulgari praesertim in ornamentis vestium magicarum, quibus fatidicae
Burae-

Buraetorum in sacris daemoniacis exercendis utuntur, adhiberi solent. Zibellinis enim, propter caritatem, parcent, aliasque praeterquam e Mustelino genere pelles dorso appendere nefas apud Nebulones istos habetur. Mihi pelles hybernae, colore vulpino ardentissime fulvo nitidae, adeo pulchrae sunt visae, ut Europaeis innotescere mererentur. Verum Russi illas vilipendent, quumque in tota Sibiria nullibi cariore vaeneant, quam ad Emporium chinense prope Kjachtam, undique illuc convehuntur atque Chinesibus traduntur, qui tincturis vellus nigris imbuunt, et pro Zibellinis inter suos vendunt, quas sic apprime referunt. Pretii vero mediocritas facit, ut venatores hoc animal insigniter negligant, unde multo minore, quam suppetit, copia capitur, imo pelles captorum saepe negliguntur, et quum animal (aeque ac Ermineum et Mustela) in putredinem valde proclive est, defluentibus circa alvum pilis fit inutile. Ad Jeniseam enim 3 ad 5 hastulis tantum constant singulae, Chinesibus 2 5, vel quarta Rublonis parte revendi solent.

Electrica virtus velleris in omnibus quidem Mustelini generis animalibus observatur insignis, in Mustela sibirica et Ermineo tamen praecipue eminet. Non solum enim calefacta pellis, si frigida tantum siccaque manu demulceatur, recurvis pilis acriter assurgit, digitisque applicata crepitante impressione perferitur, sed in tenebris quoque copiosam lucem scintillant et globulis suberis vim largiuntur. Idem magis minusve hyemali tempore in Mustelarum omnium ficcis pellibus, in Leporibus variis, Sciuris hybernis, similibusque molli pilo instructis observatur. Humani etiam, praesertim infantum capilli, si nulla pinguedine inquinati sunt, hyeme in climate hoc boreali pectendo adeo ignescunt, ut per pectinis intervalla aegre transeant et instar peni cilli electrici a capite radiose divergant, donec alieno adtactu virtute exsolvantur. Immo vidi Principem in his terris virum, qui hyemali sicco aere, per trita manu aulaea ferica tantam electricae materiae copiam (quippe tibialibus fericis a solo aliquantulum segregatus) colligit, ut e vestibus totoque corpore ad alienum tactum scintillas fundat et crepitatione exaudiendas et in tenebris conspicuas.

Non

Non possum non hac occasione duplex electricitatis animalis phoenomenon subnectere, quod nescio an exploratum sit electricitatis patronis. Plumas quarundam avium electricas observarunt alii; vere autem creberrimis exemplis omnium omnino avium recens occisorum et adhuc calentium plumas ita electricas esse deprehendi, ut fibrillis praesertim lanugineis alienis corporibus, praesertim digitis, certatim satisque diu adhaerescant et in aëre suspensae vel volitantes adtractionis effectu admodum conspicuo a verticali directione declinent. Eadem virtus in lanuginosis plumis dudum ab ave revulsis calefactione et qualicunque adritu resuscitatur. — Deinde ala Papiionis, licet dudum extincti, inter digitorum hyeme frigidorum et siccorum apices levissime et aliquoties trita, adeo electrica evadit, ut ab iisdem digitis nullo modo depelli et dejici se patiatur, sed quasi magnetismo adhaereat, imo natantes sicca tempestate in aëre pulvisculos attractione et depulsione commoveat; experimento cuius facile iterando. — Lepidum etiam est videre frigido aëre Coffeae, per molam recens actae, particulae quemadmodum electricitate dispellantur effusae, subsultimque adhaereant obviis corporibus, imo, si instrumentum e metallo factum aliquot licet linearum distantia superficie acervi admoveatur, quomodo myriades particularum adtractione affurgant et ipsum instrumentum insigni electricitate onerent. — Sed haec ad scopum nostrum aliena.

D E S C R I P T I O
M U S T E L A E S I B I R I C A E.

Tab. IV. Fig. 2.

Magnitudo paulo infra Putorium. *Habitus* potius Ermineae, sed intermedius.

Caput minus latum, rostrumque subtilius, oculi paulo magis a naso remoti (inter eumque et aures medii), aures vertici propiores, magisque sursum prominulae et majores, quam Putorio. *Collum* paulo

M